Ազգ
Azg

Յուլիս 6
Երեքշաբթի
1993

Գ տարի, թիվ 126 (377)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149
Երևան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562541
տելեքս 243266 СФРП SU

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն աջակցում է Հայաստանին

[illegible] «Ազգ»

ԱՐՑԱԽԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ՀԱՋՈՂ ՀԱԿԱՀԱՐՁԱԿՈՒՄ

[illegible]

ԼՂՀ ՊԽ նախագահ Կ. Բաբուրյանի հայտարարությունը

[illegible]

Վարչապետն ընդունեց Ֆրանսիայի դեսպանին

[illegible]

Մ. Ռաֆայելի այցը Բաքու, Երևան և Ստեփանակերտ հետաձգվում է

[illegible]

Սալման Ռուշդիի գիրքը այրում են նորից Թուրքիայում

[illegible] «Ազգ»

Ադրբեջանը Ղարաբաղի պատերազմը ֆինանսավորում է թմրադեղերի վաճառքի հաշվին. [illegible]

Աբխազիայում մարտերը շարունակվում են

[illegible]

Ոստիկանության հետ բախումներ Լագոսում

[illegible]

Պետական թաղում Սոմալիում զոհված զինվորների համար

Հռոմում երեկ պետական թաղում կատարվեց ուրբաթ օրը Սոմալիում զոհված իտալացի 3 զինվորների համար։ 2-րդ աշխարհամարտից ի վեր երկրի սահմաններից դուրս ծառայող զինվորների մահը խիստ հուզել էր իտալացիներին, որոնցից շատերն այժմ պահանջում են ՄԱԿ-ի խաղաղապահների շարքում Սոմալիում ծառայող իրենց զորախմբի վերադարձը հայրենիք։

Մեծ յոթնյակից ազդու քայլեր են պահանջվում

[illegible]

Սուրճի գինը կբարձրանա

Սուրճ արտադրող աֆրիկյան երկրները երեկ գործունեություն հայտնեցին համաձայնելու իրենց արտադրանքի մեջ սուրճի միջազգային գները բարձրացնելու ապահով: [illegible] մինչև 20 տոկոս բարձրացնել գները։

Շիմոն Պերեսը Կաիրում

[illegible]

Բրիտանիան կրճատում է ուժերը

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Քաղաքականություն

Հետաձգումը դառնում է օրինաչափությո՞ւն

Երբ ԱՊՀ երկրների ղեկավարների Երևանում կայանալիք հանդիպման մասին հետագայում գրվեն հուշեր, դրանց հեղինակներն անշուշտ կսկսեն 1992 թվականից, երբ առաջին անգամ որոշվեց գագաթաժողովն անցկացնել Հայաստանում: Սակայն, ըստ երևույթին, ի սկզբանե վիճակված էր, որ Երևանի հանդիպումը որքան հնարավոր է հետաձգվի: Առաջին անգամ պատճառաբանվեց, թե լրանում է ԱՊՀ ստեղծման մեկ տարին և նախագահները որոշել են հանդիպել Մինսկում, որտեղ ԱՊՀ ծնունդը խորհրդանշող մայրաքաղաք: 1993 թ. հունվարյան հանդիպման ժամանակ արձանագրվեց, որ հաջորդ հանդիպումը կլինի մարտի 12-ին Երևանում, իսկ հետո նորից փոխվեցին ժամկետները մինչև ապրիլի 30-ը: Այս ընթացքում սրվեց Ռուսաստանի քաղաքական իրավիճակը, նախագահները Մոսկվայում համաձայնեցին արտահերթ հանդիպման և իրենց աջակցությունը հայտնեցին նախագահ Բորիս Ելցինին: Հաջորդ հանդիպումը կրկին որոշվեց անցկացնել Երևանում հուլիսի 16-ին: Ու թեև Հայաստանի կառավարությունը կարողացավ այդ ընթացքում նախապատրաստվել հանդիպմանը, սակայն օրեր առաջ նորից հայտարարվեց, որ հանդիպումը անորոշ ժամանակով հետաձգվում է: Կարծիքներ կան, որ այն տեղի կունենա օգոստոսի վերջին կամ սեպտեմբերի սկզբին:

Ո՞րն է երևանյան հանդիպումների հետաձգման բուն պատճառը: Օրինաչափությո՞ւն է դա, թե՞ տեխնիկական բնույթ կրող, աշխատանքային խնդիր: Համենայն դեպս, կառավարությանը մոտ կանգնած շրջանակներից հայտնեցին, թե հետաձգումը կապված է ԱՊՀ տնտեսական միության մասին փաստաթղթի քննարկումների հետ: Մինչդեռ ԱՊՀ համակարգող խորհրդակցական կոմիտեի նախագահ, ՌԴ փոխվարչապետ Ալեքսանդր Շոխինը Ի-Թի-ին տված հարցազրույցում հայտնել է, թե ստորագրման ենթակա փաստաթղթերի ողջ փաթեթը դեռևս համաձայնեցված չէ բոլոր կողմերի հետ: Այդ իսկ պատճառով, ուղենշված հանդիպման ժամանակ նախագահներն այլևս դրանք չքննարկեն և միանգամից ստորագրեն, որոշվեց հանդիպումը կրկին հետաձգել: Առաջիկա օրերին Շոխինը և ԱՊՀ գործադիր քարտուղար Իվան Կորոտչենյան կքննարկեն հանդիպման անցկացման ժամկետը:

Պաշտոնական աղբյուրները հակված չեն դրան որևէ քաղաքական գնահատական տալ երևանյան հանդիպման հետաձգմանը, պատճառները տեսնելով միմիայն տեխնիկական հարցերի մեջ: Այդ առթիվ անգամ բերվում է Բիշքեկի և Մինսկի հանդիպումների օրինակը, երբ 3-4 անգամ դրանք հետաձգվեցին կրկին աշխատանքային բարդությունների պատճառով: Ա. Հ.

Վտանգված է պատգամավորը

Խմբագրությունը մի քաղաքացուց անսպասելի ստացավ այն մասին, թե ՀՀ ներքին գործերի նախարարության համապատասխան վարչություններից մեկում վերջերս որոշում է ընդունվել հետապնդման ենթարկել ՀՀ պատգամավոր, պետհամալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի դեկան Ռաֆիկ Պետրոսյանին: ■

Երևանքաղխորհրդի առաջին գումարման հինգերորդ նստաշրջանի հերթական նիստը տեղի կունենա այսօր՝ հուլիսի 6-ին, ժ. 10-ին, ԳԽ նիստերի նախկին դահլիճում:

Երևանքաղխորհրդի լրատվական կենտրոն

ԼՌԵՑՎԵԼ ԵՆ ԱՂԴԱՄԻ ՄԵՐՁԱԿԱ ԿՐԱԿԱԿԵՏԵՐԸ

Խփվել է ադրբեջանական հերթական ինքնաթիռը

Պատերազմ

Շաբաթ և կիրակի օրերին իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի հարավային, արևելյան և հյուսիսարևելյան ռազմաճակատներում շարունակում էր մնալ ծայրահեղ լարված: Հուլիսի 3-ին շարունակվում էին կատաղի մարտերը հատկապես Ղարաբաղի հարավում, որտեղ նախօրեին ադրբեջանական կազմավորումները երկու ուղղություններով լայնածավալ գրոհ էին ձեռնարկել Հադրութի ուղղությամբ՝ փորձելով միաժամանակ Ջեբրայիլից և Ֆիզուլուց ճեղքել հայկական պաշտպանական շղթան: Ծանր մարտերի ընթացքում ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումներին հաջողվեց կասեցնել թշնամու գրոհները և հակառակորդին ետ շպրտել նախնական դիրքերը՝ պատճառելով կենդանի ուժի և մարտական տեխնիկայի զգալի կորուստներ: Ստեփանակերտի մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանի հաղորդագրության համաձայն, մարտերի ընթացքում խփվել է թշնամու մեկ տանկ, առգրավվել զգալի քանակությամբ հրաձգային զենք, ոչնչացվել 12 զինվոր: Հայկական կողմից կորուստներ չկան: Այս առթիվ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հայտնում է, թե իբր շաբաթ օրվա մարտերի ընթացքում Ֆիզուլիի և Ջեբրայիլի շրջանների ուղղություններով ադրբեջանական կազմավորումներին հաջողվել է ոչնչացնել հայկական երեք տանկ: Ըստ նույն աղբյուրների, Ֆիզուլի և Ջեբրայիլ շրջկենտրոններն ու շրջանների սահմանամերձ գյուղերը ենթարկվել են ուժգին հրետակոծության, որի հետևանքով կան ավերածություններ և տուժածներ:

Նույն օրը հուլիսի 3-ին մարտական ակտիվ գործողություններ են տեղի ունեցել նաև Մարտակերտի շրջանում, Մատաղիս գյուղի մերձակայքում: Այստեղ ռազմաճակատի գծի էական փոփոխություններ չեն արձանագրվել: Կիրակի օրը վաղ առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները նոր լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել միաժամանակ երեք ճակատներում՝ Մարտակերտի, Ասկերանի և Հադրութի ուղղություններով: Գրոհին մասնակցել են նաև ադրբեջանական բանակի ինքնաթիռներ և ուղղաթիռներ: Հարձակումն ուղեկցվել է սահմանամերձ գրեթե բոլոր գյուղերի և հայկական պաշտպանական դիրքերի հրետակոծումներով: Հադրութի շրջկենտրոնի հրետակոծման հետևանքով զոհվել են երկու խաղաղ բնակիչներ, կան զգալի ավերածություններ: Միաժամանակ Մինգեչաուրի մերձակայքից C-200 «երկիր-օդ» տիպի մի քանի հրթիռներ են արձակվել Ստեփանակերտ քաղաքի և Ասկերանի շրջանի սահմանամերձ գյուղերի ուղղությամբ, որի հետևանքով կան զոհեր և վիրավորներ, ինչպես նաև մեծ ավերածություններ:

Կիրակի օրվա երկրորդ կեսին ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումներին հաջողվել է ոչ միայն լիովին կասեցնել թշնամու գրոհը, այլև Աղդամի ուղղությամբ անցնել հակահարձակման և լռեցնել թշնամու կրակակետերը Աղդամ շրջկենտրոնի մերձակա Չուլլու, Խրամի և Շելլի գյուղերում, որտեղից շարունակ հրետակոծվում էին Ստեփանակերտն ու Ասկերանի շրջանի գյուղերը: Կատաղի մարտերի ընթացքում հայկական ուժերն առգրավել են մի քանի թնդանոթ և մեծ քանակությամբ զինամթերք: Երկուստեք կան զգալի կորուստներ, որոնց թիվը ճշտվում է: Նույն օրը երեկոյան ադրբեջանական բանակի մի քանի ռազմական ինքնաթիռներ խախտել են ԼՂՀ օդային սահմանը և հայտնվելով Ստեփանակերտի երկնքում փորձել ռմբակոծել քաղաքը, սակայն ԼՂՀ հակաօդային պաշտպանության ուժերին հաջողվել է ոչնչացնել թշնամու ինքնաթիռներից մեկը:

Ադրբեջանական աղբյուրների համաձայն, կիրակի օրը կատաղի մարտեր էին ընթանում անմիջապես Աղդամ քաղաքի մերձակայքում: Սկզբում Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի շտաբից հայտնեցին, թե օրվա առաջին կեսին տեղի ունեցած կատաղի մարտերից հետո հայկական ուժերին հաջողվել է ամբողջովին գրավել Աղդամ քաղաքը, սակայն պաշտպանության նախարարությունը հերքեց այդ տեղեկությունը, հաղորդելով, թե Աղդամի կենտրոնում առայժմ ընթանում են կատաղի մարտեր: Ավելի ուշ ժամը 16-ին Ադրբեջանի ռազմական գերատեսչությունը տեղեկացրեց, թե Աղդամի գործկոմի տվյալներով, ադրբեջանական ուժերին հաջողվել է քաղաքից դուրս մղել հայկական կազմավորումներին, որոնք նահանջել են քաղաքի արևմտյան արվարձանները: Ըստ նույն աղբյուրների, մարտերի ընթացքում իբր խփվել են հայկական երկու տանկ և շուրջ հիսուն մարտական մեքենա: Մինչդեռ իրականում, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի տվյալներով, հայկական ուժերն ընդհանրապես Աղդամ չեն մտել և ներկայումս ամրապնդվում են քաղաքի մերձակա հենակետերում:

Միանգամայն ակնհայտ է, որ զանգվածային լրատվության ադրբեջանական միջոցներով տարածվող նման տեղեկությունները փորձում են ոչ միայն համախմբել սեփական ժողովրդին հայկական «անհագնացող ագրեսիայի» դեմ, այլև հող նախապատրաստել հնարավոր նոր լայնածավալ հարձակումների համար: Այս է ապացուցում նաև այն հանգամանքը, որ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության տվյալներով, Աղդամից հայկական ուժերին ետ շպրտել հաջողվել է միայն այն բանից հետո, երբ օգնական ուժեր են հասել: Որ նման գործողությունները հիմնականում քաղաքական նպատակներ են հետապնդում, ցույց է տալիս նաև այն փաստը, որ նույն ժամանակ Ադրբեջանի խորհրդարանում այդ հանրապետության նախագահի պաշտոնակատար Հեյդար Ալիևը հայտարարել է, թե Ադրբեջանը երաշխավորում է ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԽ ծրագրի բոլոր դրույթների իրականացումը, որը մշակվել է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի թիվ 822 բանաձևի հիման վրա, սակայն հայկական կողմի դիրքորոշումը խափանում է այդ պայմանավորվածությունները: Նա միաժամանակ կոչ է արել ԱՄՆ-ին, Ռուսաստանին և Թուրքիային, ազդել հակամարտության բոլոր կողմերի վրա:

Այս ամենը ենթադրել է տալիս, թե առաջիկայում հնարավոր է լարվածության նոր աճ ոչ միայն Ղարաբաղի ռազմաճակատներում, այլև ղարաբաղյան հակամարտության շուրջ կատարվող դիվանագիտական խաղերում, ինչն իր հերթին կարող է վերջնականապես ի չիք դարձնել հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով լուծելու գոնե վերջին հնարավորությունը:

ԱՐՍԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ամերիկյան դեսպանատանը ընդունելություն Անկախության օրվա առթիվ

Կիրակի օրը, հուլիսի 4-ի հետմիջօրեին, Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպանատանը տեղի ունեցավ ընդունելություն ամերիկյան Անկախության օրվան նվիրված: Հայաստանի Հանրապետության նախագահի, Ամենայն Հայոց Հայրապետի, Գերագույն խորհրդի նախագահի, Նախարարների խորհրդի նախագահի, օրենսդիր ու գործադիր իշխանությունների բազմաթիվ ներկայացուցիչների գրեթե ամբողջ հանրապետության տեսական ու հոգևոր ավագանու, ինչպես օտարերկրյա դիվանագիտական ներկայացուցչությունների պետերի ներկայությամբ հանդիսավոր մասի բացումը կատարեց Հայաստանում Միացյալ Նահանգների դեսպան Հարրի Գիլմորը: Հայերեն և անգլերեն լեզուներով կատարած իր խոսքում պրն. դեսպանը հետաքրքրական զուգահեռներ անցկացրեց Մ. Նահանգների ու Հայաստանի Հանրապետության միջև, նմանություններ գտավ 217 տարի առաջ անկախության հասած այդ երկրի և ընդամենը 2 տարի առաջ անկախություն հռչակած ընդունած և հանրաքվեով այն հաստատած մեր հանրապետության միջև՝ ժողովրդի ազատության և համամարդկային արժեքներ ստեղծելու տեսակետից: «Անկախությունը նպատակ չէ, ասաց պրն. Գիլմորը, այլ սկիզբ» հասնելու տևական կայունության, բարգավաճման ու զարգացման:

Կատարվեց գեղարվեստական փոքրիկ բաժին. դաշնամուրի վրա Ջորջ Գերշվինից և Լեոն Բարսեղյանից ստեղծագործությունների մի փունջ ներկայացրեց վերջերս դեսպանատան կողմից կազմակերպված և Գերշվինին նվիրված մրցույթի դափնեկիր դաշնակահար Կարեն Ճաղարյանը:

Վերջում տրվեց կոկիկ հյուրասիրություն, որի ընթացքում հրավիրվածներն առիթ ունեցան պրն. դեսպանին և տիկին Գիլմորին անձամբ ներկայացնելու իրենց բարեմաղթությունները ամերիկյան Անկախության օրվա առթիվ:

Ընդունելությանը ներկա էին նաև ծանոթ մամուլի, զանգվածային լրատվական ծառայությունների և գործակալությունների ներկայացուցիչներ և հյուրեր: ■

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

1987-ին մեր ընկերությունը նպատակ դրեց ստեղծել հաշվապահության աշխատանքների ավտոմատացման մի փաթեթ, որը բավարարեր երկու հիմնական պահանջի.

● Պետք է հեշտությամբ օգտագործվեր կոմպյուտերների հետ աշխատանքի փորձ չունեցող հաշվապահների կողմից.

● Պետք է կատարեր բոլոր հիմնական հաշվապահական գործողությունները:

Փաթեթի առաջին տարբերակը աշխատում է բազմաթիվ հիմնարկներում և բարձր է գնահատվել հաշվապահների ու տնօրենների կողմից: Հաշվի առնելով նրանց առաջարկները մշակել ենք երկրորդ կատարելագործված տարբերակը:

Հրավիրում ենք բոլոր տնօրեններին և հաշվապահներին ծանոթանալ փաթեթի հնարավորություններին:

Հեռ. 252463, 254758, 584545

Բաքու

«Երաշխավորվում է» ծրագրի բոլոր կետերի իրականացումը

Ադրբեջանը «երաշխավորում է» ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ՄԱԿ-ի թիվ 822 բանաձևի հիման վրա մշակված ԵԱՀԽ ծրագրի բոլոր դրույթների պահպանումը: Այդ մասին հուլիսի 3-ին Միլլի մեջլիսի երեկոյան նիստում հայտարարեց հանրապետության ղեկավար Հեյդար Ալիևը: Միևնույն ժամանակ նա նշեց, որ հայկական կողմի դիրքորոշումը խափանում է այդ պայմանավորվածությունները: Հեյդար Ալիևը դիմեց ԱՄՆ, Թուրքիայի և Ռուսաստանի կառավարություններին՝ ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացման համար միջոցառումներ ձեռնարկելու խնդրանքով: ԻՖ

Նոր նշանակումներ

Հուլիսի 3-ին Ադրբեջանի ղեկավար Հեյդար Ալիևի առաջարկությամբ Միլլի մեջլիսը ազգային անվտանգության նախարար նշանակեց 53-ամյա Նարիման Իմրանովին, որը մի ժամանակ գլխավորում էր Նախիջևանի կոմերիտմիությունը: 70-ականներին նա զբաղեցրել է այդ ինքնավար հանրապետության ՊԱԿ-ի նախագահի պաշտոնը: Մինչև 1988 թ. Ադրբեջանի ՊԱԿ-ի նախագահի տեղակալն էր, իսկ հետագայում որոշ ժամանակ աշխատել է Մոսկվայում, արտաքին հետախուզությունում:

Նույն օրը ներքին գործերի նախարար նշանակվեց 54-ամյա Վագիֆ Նովրուզովը, որը մինչ այդ Բաքվի Նարիմանովի շրջանի ոստիկանության պետն էր: Իսկ տրանսպորտային դատախազության նախկին ղեկավար, հանրապետության ժողովրդական պատգամավոր 41-ամյա Ալի Օմարովը նշանակվեց Ադրբեջանի գլխավոր դատախազ: Նա ակտիվորեն մասնակցել է Գյանջայի դեպքերին, պայքարում էր Ադրբեջանի նախկին ղեկավարության դեմ: Դեռ թափուր է մնում պաշտպանության նախարարի պաշտոնը: Ըստ երևույթին այն կզբաղեցնի վարչապետ Սուրաթ Հուսեյնովը, որի անմիջական հսկողության տակ են արդեն ներքին գործերի և ազգային անվտանգության նախարարությունները: ԻՖ

Սոցիոլոգիական հարցման արդյունքներ

Հուլիսի 1-ին «Ազատություն» ռադիոկայանը հաղորդել է սոցիոլոգիական հետազոտությունների «Էլոբա» անկախ կենտրոնի հունիսի 23-25-ը Բաքվի բնակչության շրջանում սոցիոլոգիական հարցման արդյունքները:

1. Կարծու՞մ եք արդյոք, որ տվյալ փուլում Ադրբեջանի մի շարք ղեկավարների հրաժարականն անհրաժեշտ է. 68,6 տոկոսը՝ այո, 18,3՝ ոչ, 10,3՝ չգիտեմ:

2. Ձեր վերաբերմունքը Հեյդար Ալիևին Ադրբեջանի ԳԽ նախագահ ընտրելու փաստին. 45,8 տոկոսը ողջունում են, 35,5 հիմնականում համաձայն են, 17,6 դեմ են:

3. Ձեր կարծիքով ինչպիսի՞ն կլինեն նախագահ Էլչիբեյի հրաժարականի հետևանքները. ըստ 32 տոկոսի իրադրությունը կկայունանա, ըստ 19-ի կուժեղացնի դիմակայությունը, ըստ 6-ի կհանգեցնի քաղաքացիական պատերազմի, ըստ 26,8-ի կվատացնի Ադրբեջանի նկատմամբ ժողովրդավարական պետությունների վերաբերմունքը, ըստ 10,6-ի ոչ մի փոփոխություն տեղի չի ունենա, 7,6 տոկոսը չգիտեն:

4. «Ձեր կարծիքով ո՞վ է Ադրբեջանի ամենաուժեղ ղեկավարը» հարցի պատասխաններում ամենաշատ ձայն է հավաքել Հ. Ալիևը (69,3 տոկոս), նրանից հետո գալիս են Էթիբար Մամեդովը, Աբուլֆազ Էլչիբեյը: Ամենաքիչ ձայներ է ստացել Իսա Ղամբարը:

Որպես ճգնաժամից դուրս գալու առաջարկներ նշվել են.

1. Քաղաքական կուսակցությունների համախմբում
2. Կոալիցիոն կառավարության ստեղծում
3. Ալիևի կողմից իշխանության գրավում
4. Էլչիբեյի հրաժարականի անհրաժեշտություն
5. Ազգային հաշտեցում
6. Էլչիբեյի վերադարձը Բաքու
7. Կաշառակերության և սոցիալական անարդարության դեմ պայքարն ուժեղացնելու անհրաժեշտություն
8. Ուշադրություն կադրային քաղաքականության նկատմամբ
9. Պատերազմի ավարտում: ՆՏ

digitised by A.R.A.R.@

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՋՈԿԱՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՇՏԱԲԸ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

1992 թվականի գարնանը Մինսկում, ուր անց էր կացվում միջազգային կամավորական աշխատանքային տարբեր կազմակերպությունների հետ հանդիպում-սեմինար, նախկին ուսանողական շինարարական ջոկատների աշխատակից Ստեփան Ստեփանյանը հանդիպեց ACI (Միջազգային խաղաղացիական ծառայություն) համաշխարհային կազմակերպության ներկայացուցիչների հետ: ACI-ի կենտրոնը գտնվում է Բանգլադեշում, սակայն ավելի նպատակահարմար եղավ կապերն ամրապնդելու համար դիմել Բելգիայի Անտվերպեն քաղաքի ներկայացուցչություն, ուր գտնվում է կազմակերպության եվրոպական կենտրոնը: Անցած աշնան կազմակերպության 15 հոգուց բաղկացած պատվիրակությունը Հայաստանում էր: Ձեռք բերվեց պայմանավորվածություն հետագա գործունեության վերաբերյալ: Իմիջիայլոց նկատենք, որ Ռուսաստանն արդեն 4-5 տարի դիմում է կազմակերպությանը եւ մերժում ստանում: Քրիստոնեական շարժում հանուն խաղաղության (MCP), Արեւմտաեվրոպական կամավոր կազմակերպություն (Alliance), Միջազգային կամավորական ծառայությունների համակարգիչ կոմիտե (CCIVS) կազմակերպությունները նույնպես ցանկություն հայտնեցին համագործակցել նորաստեղծ հայկական կազմակերպության հետ: Ուսանողական ջոկատների համաշխարհային շտաբի մի ներկայացուցչություն էլ բացվեց Երեւանում: Թե ինչ գործունեություն են ծավալում այս բոլոր կազմակերպություններն աշխարհում, խնդրեցինք պատմել Հայաստանի ներկայացուցչության աշխատակից, հրամանատար ՎԱՐԴԱՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆԻՆ:

«ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ֆոնդային ծրագրերի հովանավորության ներքո գտնվող այս բոլոր կազմակերպությունների հիմնական նպատակն է պահպանել մարդկանց այն անհատներին կամ կազմակերպություններին, որոնք չեն կարող իրենց միջոցներով աշխատավարձ տալ աշխատողին, ասաց պրն. Համբարձումյանը: Ասենք, ինձ հարկավոր է կառուցել շինարարական որեւէ աշխատանք, բայց միջոցներ չունեմ աշխատողին վարձատրելու: Այդ դեպքում դիմում եմ այդ կազմակերպությանը, որն ինձ է ուղարկում հարկավոր վոլոնտերին (կամավոր աշխատողին): Սակայն ինձ վրա դրված է մեկ այլ՝ նրանց կերակրելու եւ հարկավոր դեպքում ապաստան տալու պարտականություն: Նրանք աշխատում են տարբեր բնագավառներում՝ շինարարական աշխատանքներ, բնապահպանություն, օգնում ծերերին, հաշմանդամներին եւ այլն, միաժամանակ խուսափելով աշխատատեղ զբաղեցնելուց, որին կարող է հավակնել որեւէ գործազուրկ:

Ի սկզբանե կազմակերպությունները ցանկացել են համերաշխություն ստեղծել երկրների միջեւ եւ այդ է պատճառը, որ աշխատանքներն այսքան ծավալվել են: Այն տարածված է ամբողջ աշխարհում եւ ունի ներկայացուցչություններ Գերմանիայում, Մեծ Բրիտանիայում, Ֆրանսիայում, Բելգիայում, Հոլանդիայում: Կազմակերպությունների մեջ կան փոքրիկ տարբերություններ, օրինակ, Քրիստոնեական շարժում հանուն խաղաղության կազմակերպության անվանումն իսկ հուշում է, որ այն զուտ քրիստոնեական է: Նրանք կազմակերպում են նաեւ միջազգային համերաշխության ակցիաներ:

Հայաստանում մեր նորաստեղծ կազմակերպությունը դեռ ճանաչում չունի, սակայն վստահ եմ, որ կգա ժամանակը նաեւ մեզ դիմելու: Արդեն կազմել ենք ուսանողական երեք ջոկատ: Ջոկատներում ընդգրկված 50 արտասահմանցի ուսանողները եվրոպական մի շարք երկրներից են, եւ մեր կամավորների հետ պետք է աշխատեն աղետի գոտու շինարարությունում: Եւս 35 կամավորներ, սակայն արդեն ազգությամբ հայ, մեկնելու են Եվրոպայի 13 երկրներ: Նրանց ընտրությունը, իմիջիայլոց, տարբերություն չդնելով ուսանողը տեղացի է, թե սփյուռքից, կատարվել է հատուկ կարգով. անց է կացվել մրցույթ: Կոմիտեի կազմում ընդգրկվել էին Հայաստանի ԱԳՆ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի բաժնի վարիչ Վահրամ Արաքյանը, Հյուպատոսական վարչության պետ Համլիկ Սողոմոնյանը, Բրյուսովի անվան ինստիտուտի անգլերենի ամբիոնի վարիչ Սեդա Բաղդասարյանը, Ստեփան Ստեփանյանը եւ Վարդան Համբարձումյանը:

Ընտրության ժամանակ նախնական ծանոթությունից հետո ուսանողը քննություն էր հանձնում անգլերենից, հարցազրույց է անցկացվել ընդհանուր աշխարհայացքի, Հայաստանի պատմության, մշակույթի վերաբերյալ եւ վերջապես նրանցից ամեն մեկը ներկայացրել է իր անձնական դրդապատճառները: Ներկայացուցչությունում մեզ հետ համագործակցում է Մաոլիս Հասսեն Անգլիայից, որը եւ ընտրությունից հետո աշխատում է ուսանողների հետ, պատմում իրենց ճամբարների մասին, կազմում նախագծեր մեր ճամբարների վերաբերյալ:

Ուսանողները, որոնք պետք է մեկնեն արտասահման աշխատելու, իրենց վրա են վերցնում ճանապարհածախսը, իսկ ապրելու եւ սննդի վարձը վճարում է ACI կազմակերպությունը, օգնելով մեզ, որպես նորաստեղծ կազմակերպության, եւ ինչ թաքցնեմ, ոչ այնքան հարուստ: Աշխատանքների համար հարկավոր են բավական մեծ գումարներ: Արտասահմանցի ուսանողների համար պատվիրված անձնագրերի, նոտաների, հեռախոսազանգերի համար վճարում ենք, իսկ մեր եկամուտները չնչին են: Սա առաջին փորձնական շրջանն է: Մենք ամեն ինչ կանենք այն լավ անցկացնելու համար, որովհետեւ դրանից կախված է մեր հետագա գործունեությունը:

Հույս ունեմ, որ մեր ուսանողները կարդարացնեն իրենց եւ հնարավոր ամեն ինչ կանեն շարունակելու մեր այս աշխատանքը»:

Վարդան Համբարձումյանն արդեն ծրագրեր է կազմում հետագա աշխատանքների մասին: Նա գտնում է, որ հարկավոր է աշխատանքով ապացուցել իրենց կազմակերպության անհրաժեշտությունը: Եւ ինչպես ընդունված է այնտեղ, ֆինանսակիր երկրներում, մի օր էլ իրենց կդիմեն:

Մտահոգության տեղիք է տալիս միայն այն, որ նրանցից ոչ բոլորն են խոր անշահախնդիր այդ հարցերում, նրանց մեջ կլինեն նաեւ այնպիսիք, որոնք չեն ցանկանա աշխատել իրենց հողի վրա, որ կմեկնեն եւ չեն վերադառնա հայրենիք...

Ամեն դեպքում կազմակերպության նախագահի նման մենք էլ ասենք. «Բարի երթ, կամավորներ»:

ՕՍԱՆՆԱ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ

Հայ գիտնականները Տուրկուի գիտաժողովում

Հայաստանում ստեղծված ծանր կացությունը բացասաբար է անդրադառնում հայրենի եւ արտասահմանյան գիտական կենտրոնների միջեւ արդեն հաստատված կենսարար կապերի պահպանման վրա: Եվ Հայաստանի գիտնականները բազմաթիվ ջանքեր են գործադրում արտասահմանյան գործընկերների հետ ստեղծված արդյունավետ հարաբերությունները գոնե մասամբ պահպանելու: Միայն վերջին 5 տարվա ընթացքում ակադեմիկոս Գեւորգ Բրուտյանի ղեկավարած փաստարկման միջազգային ինստիտուտի եւ մասնավորապես նրա հայկական մասնաճյուղի անդամները մասնակցել են Բրյուսելում, Ամստերդամում, Տուրկուում (Ֆինլանդիա) եւ այլուր կազմակերպված միջազգային գիտաժողովների աշխատանքներին: Օրերս Տուրկուում տեղի ունեցավ փաստարկման տեսության ու տրամաբանական նվիրված հերթական գիտաժողով, որտեղ բացման խոսքով հանդես եկան փաստարկման միջազգային ինստիտուտի նախագահ Գեւորգ Բրուտյանը եւ փոխնախագահ Իոհան Պիաոգեն: Զեկուցումներով հանդես եկան Երեւանի պետհամալսարանի պրոֆեսորներ Հ. Շախարյանն ու Է. Մարգարյանը: Գիտական հետաքրքրությունից բացի, հայ մասնագետների մասնակցությունը նշանավորվեց նաեւ այն փաստով, որ տեսական վերլուծության առարկա դարձավ ղարաբաղյան հիմնահարցը: ԱՄՆ-ից, Ֆրանսիայից, Կանադայից, Հոլանդիայից, Հունաստանից, Ճապոնիայից եւ այլ երկրներից ժամանած մասնագետների համար անհայտ դարձան ղարաբաղյան խնդրի պատմական, էթնոտցիալական ու քաղաքական տեսանկյունները: Փաստարկման տեսության կտրվածքով քննարկվեցին նաեւ միջազգային իրավաքաղաքական այն ակտերը, որոնք կոչված են կարգավորելու ազգամիջյան եւ միջպետական հարաբերությունները: Մասնավորապես, ուշադրության արժանացավ այն խոշոր հակասությունը, որ գոյություն ունի ազգերի ինքնորոշման վերաբերյալ ՄԱԿ-ի կանոնադրական պահանջի եւ պետությունների տարածքային ամբողջականության մասին Հելսինկիի ակտի միջեւ:

Փաստորեն այս գիտաժողովի աշխատանքը վկայում է, որ փաստարկման տեսության հայկական մասնաճյուղի աշխատակիցների հետաքրքրությունները տեսական ոլորտից անցնում են գործնականի՝ հանրապետության առջեւ ծառացած խնդիրների գործնական քննարկմանը: Ակնհայտ է, որ պետությունը պետք է ձգտի առավել օգտագործել եւ հովանավորել նման նախաձեռնությունները:

ՆՏ

«Հինավուրց հողի հրդեհը» ԱՄՆ-ում

Միացյալ Նահանգների «Վեհարք» հրատարակչությունը առանձին հրատարակությամբ ընթերցողի ուշադրությանը ներկայացրեց Երեւանի պետական համալսարանի պրոֆեսոր, բանաստեղծ Արտեմ Հարությունյանի «Հրդեհը հինավուրց հողի» ժողովածուն, որը հայրենիքում հրատարակված մի շարք գործերի հետ ընդգրկում է նաեւ մի մեծ խումբ բանաստեղծություններ, որ նորերս են գրվել ԱՄՆ-ում, ուր այժմ Քլիվլենդի համալսարանի հրավերով դասախոսություններ է կարդում Արտեմ Հարությունյանը:

Գրքի առաջաբանում սփյուռքահայ բանաստեղծ Վահանոս Թեքյանը Արտեմ Հարությունյանի պոեզիան արժեւորել է որպես «հայրի եւ ինքնահրկիզման արարողություն», իսկ պրոֆեսոր Փիթըր Պալաճյանը գրում է. «Արտեմ Հարությունյանը հայ կարեւորագույն բանաստեղծներն է»: ■

Վարձով բնակարան քաղաքի կենտրոնում

Առաջարկվում է երկ սենյականոց կահավորված, բարեկարգ բնակարան ընդարձակ խոհանոցով, անհրաժեշտ հարմարություններով եւ ավտոտնակով:

Վարձը՝ պայմանավորված:

Հեռ. 56.32.59

Գյումրի

Ստեղծվեց օդերեւութային կառավարման շտաբ

Ձմռան նախապատրաստության աշխատանքների արդյունավետությունը մեծացնելու, այդ գործում ընդգրկված կառավարման օղակների ու տարբեր ծառայությունների ամենօրյա աշխատանքը համակարգելու եւ վերահսկելու նպատակով Գյումրիի քաղխորհրդի գործկոմում ստեղծվեց օպերատիվ կառավարման շտաբ: Նրանում ընդգրկված են քաղգործկոմի պատասխանատու աշխատողներ, Մոսկովյան եւ Շիրակի շրջգործկոմների նախագահները, կոմունալ եւ այլ ծառայությունների ու իրավապահ մարմինների ղեկավարներ: Շտաբի պետն է քաղխորհրդի նախագահ Լյովա Աղամյանը:

Կաթնաշոռի ինքնավար էլեկտրասնուցում

Գյումրիում աշխատանք է կատարվում կենսապահովման կարեւորագույն օբյեկտները (հացաբուլկման, առանձին հիվանդանոցներ, խմելու ջրի պոմպակայաններ, տոլեյբուսի գծեր եւ այլն) ինքնավար էլեկտրասնուցման փոխադրելու ուղղությամբ: 8 օբյեկտներում այդ աշխատանքներն ավարտված են, եւս 6-ում կավարտվեն մոտ օրերս: Արդեն ծախսվել է շուրջ 100 մլն ռուբլի:

Նախատեսված ամբողջ ծրագրի իրականացումը թույլ կտա էներգետիկ ճգնաժամի պայմաններում, հատկապես ձմռանը, ոչ միայն ապահովել հիշյալ օբյեկտների անխափան աշխատանքը, այլեւ դրա համար ծախսել առնվազն մեկ երրորդով պակաս էլեկտրաէներգիա:

Խնայված էներգիան հնարավոր կլինի տրամադրել բնակչությանն ու քաղաքի արդյունաբերությանը:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
«Ազգի» սեփ. թղթակից, Գյումրի

Պաշտպանություն

ԴՕՍԱԱՖ. Վերանվանո՞ւմ, թե նորացում

Հայաստանի նախկին ԴՕՍԱԱՖ-ը, ցուցանակը փոխելով դարձել է ՀՀ պաշտպանական մարզատեխնիկական ընկերություն: Դա ի՞նչ է, պարզ ձեւափոխությու՞ն, ամեն ինչ վերանվանելու ու վերածելու նորաձեւությանը տրված տու՞րք, թե՞ նոր խնդիրների լուծման լուրջ հայտ: Այս հարցով «Ազգի» թղթակիցը դիմեց ընկերության կենտրոնական խորհրդի նախագահ, գնդապետ ՌԱՖԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԻՆ:

— Նախկինում մենք պարտում էինք ռուս միասնական միութենական կանոնադրության, լիովին կախված մեջ էինք Մոսկվայից: Ներկայումս ընդունել ենք մեր կանոնադրությունը, որտեղ առաջին պլան են մղված ազգային բանակում ծառայելու համար երիտասարդների եւ հանրապետության զինված ուժերի համար մասնագետների պատրաստման խնդիրները: Նախկինում էլ մենք զբաղվում էինք դրանով, բայց միշտ չէ, որ պատասխանատվություն էինք կրում պատրաստման որակի համար, քանզի հաճախ չգիտեինք, թե ինչ ճակատագիր կունենան նախկին Միության ամբողջ տարածքում ցրված մեր երջանավարտները, որոնց հաճախ օգտագործում էին իրենց մասնագիտությունից տարբեր բնագավառներում:

— **Իսկ պաշտպանական մարզատեխնիկական ընկերությունը կարո՞ղ է արդյոք լուծել նոր խնդիրներ, ունի՞ արդյոք անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազա:**

— Զննած այն բանին, որ 1990 թ. հոկտեմբերից խորհրդային զինվորական ծառայության զորակոչի ժամանակավոր ընդհատման կապակցությամբ մասնագետների պատրաստման ծրագիրը չեղյալ հայտարարվեց, մենք հնարավորություն ունեինք շարունակելու մասնագետների պատրաստումը զինված ուժերի համար: Սակայն [illegible] հակառակ, որոշ փոխադրամիջոցների եւ տեխնիկական գործիքների բացակայությամբ ընկերությունը փաստորեն դադարեց գոյություն ունենալ, մենք սկսեցինք նյութական կորուստներ կրել: Եվ տեխնիկական կարեւոր խնդրի բարեհաջող լուծման հետեւանքով ստեղծվող ազգային բանակը չստացավ հազարավոր պատրաստված մասնագետներ:

Հաշվի առնելով սահմանամերձ շրջաններում ստեղծված օպերատիվ իրադրությունը, մենք կամովին պաշտպանության նախարարությանը հանձնեցինք Կապանի, Մեղրիի եւ Սիսիանի մեր ուսումնական մասնաճյուղերը: Բայց միանգամայն անհասկանալի է, թե ինչու մեզնից վերցրին Երեւանի ուսումնական բազաները: Դրանք են Արարատի, Էջմիածնի, Շենգավիթի, Շահումյանի, Մասիսի շրջանների ավտոտեխնիկական ուսումնական կետերը, ռադիոտեխնիկական գործերի գլխավոր մարզական, Ք. Բաբաջանյանի անվան տեխնիկական դպրոցը: Ինչպես ուսումնական բազաներից երկուսը չգիտես ինչու հայտնվեցին ներքին գործոց նախարարության տնօրինության տակ: Չհաջողվեց պահպանել նաեւ ավիացիոն ակումբը, որը դեռ Հայրենական մեծ պատերազմից առաջ պատրաստում էր «Օսոավիախիմ»-ի: Զգալի կորուստներ կրեցինք նաեւ շարժական տեխնիկայի գծով: Ներկայումս օտար զբոսաշրջությունը արտահանելու շահագործում է մեր 25 ավտոմեքենաները, եւս 20-ը ոռոնվում են: Որտեղ էլ տարօրինակ է, դրանցից օգտվում են նույնիսկ մասնավոր անձինք: Մենք այս առթիվ քանիցս դիմել ենք իրավապահ մարմիններին, կառավարությանը, բայց ապարդյուն: Կողոպտված կայքի այս ցանկը կարելի է շարունակել: Բայց դրանից մեր վիճակը չի թեթեւանա: Պետք է խոստովանել, որ տասնյակ միլիոնավոր ռուբլիներ կպահանջվեն կորուստը վերականգնելու համար:

— **Կուզենայինք իմանալ, թե ընկերությունը ներկայումս երիտասարդությանը ռազմատեխնիկական ի՞նչ մասնագիտություն գծով է պատրաստում ազգային բանակի համար:**

— Ռազմատեխնիկական 13 մասնագիտության գծով: Մենք առաջին անգամ պատրաստում ենք տանկերի մեխանիկ վարորդներ, ռադիոհեռագրողներ, նշանառուներ, նռնականետորդներ, հրետանու եւ հրազենի նորոգման վարպետներ: Զննած մեր կրած նյութական կորուստներին, մենք ի վիճակի ենք լիովին բավարարելու պաշտպանության նախարարության պատվերը հանրապետության զինված ուժերի զորամասերի ու միավորումների համալրման առնչությամբ:

— **Ի՞նչ միջոցներով է գոյատեւում պաշտպանական մարզատեխնիկական ընկերությունը, դրամական ի՞նչ «նե-րարկումներով» է համալրվում դրա բյուջեն:**

— Նախկին ԴՕՍԱԱՖ-ը մեծապես գոյատեւել էր սեփական միջոցների հաշվին, չհաշվելով միայն բանակի ու նավատորմի համար մասնագետների պատրաստման ֆինանսավորումը: Այս ավանդույթը մնում է ուժի մեջ: Կշարունակենք ընդլայնել տնտեսավարական գործունեությունը այն շահույթների ստացման նպատակներով, որոնք անհրաժեշտ են սեփական օբյեկտների պահպանման համար: Օրինակ, Աբովյանում գտնվող մարզամրցումային մեխանիկների մեր գործարանի բազայի վրա սկսվել է «Բազզի-82» հատուկ ավտոմեքենաների արտադրությունը, որոնք կիրառվեն արդեն ստորագրված համաձայնագրին համապատասխան: Պայմանագիր կա նաեւ հանրապետության պաշտպանության նախարարությանը ռազմահանդերձանք մատակարարելու վերաբերյալ: Շուկայական հարաբերությունները մեզ ստիպեցին շատ բան ձեռնարկել: Մասնավորապես, դրամական միջոցները նպատակաստարժար օգտագործելու համար մի շարք շրջաններում միավորում ենք ուսումնական եւ մարզական կազմակերպությունները, կրճատում ընկերության աշխատողների թիվը:

— **Դուք վերջերս վերադարձաք Մոսկվայից: Ի՞նչ նպատակով էիք այնտեղ մեկնել:**

— Ես մասնակցում էի ԱՊՀ երկրների պաշտպանական մարզատեխնիկական ընկերությունների նախագահների խորհրդակցությանը: Ստեղծվեց այդ ընկերությունների նախագահների խորհուրդ, որի գլխավոր խնդիրը համաձայնեցված գործողությունների մշակումն ու պաշտպանումն է:

ՍՏԵՓԱՆ ՂԱՐԻԲՅԱՆ
Ազգ

digitised by A.R.A.R.@

[illegible]

[illegible] ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՀԵՏ

Համայնավարի դեմքը չերևաց

[illegible]

«Ազգ»

Դատախազները դատապարտում են սոցիալական արդարություն

[illegible]

«Ազգ»

«Խեղդվողների փրկության գործը...»

Նամ Հայաստանի աղատողներ, միացե՛ք

[illegible]

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Հարցազրույց

Դոկտ. Սալեհ Զահրեդդին. «ԻՍՐԱՅԵԼԻ ԴԵՐԸ ԿԱՐՈՂ Է ԽԱՓԱՆԱՐԱՐ ԼԻՆԵԼ...»

Մեր դարասկզբին, մահմեդական արաբական աշխարհը, ի շարունակություն նույն կրոնը դավանող Թուրքիայի իր ատոմանյան ավանդույթներով ու կեղծված պատրվակով բյուրավոր հայերի նոր կյանքի ընտրեց: Թող սա չափազանցություն չհամարվի: Երբ մի դաժան պաշտպանացնենք հակառակը, այսինքն, երբ արաբները շարունակեին թուրքերի սեւ գործն ընդդեմ հայերի, ապա այսօր սփյուռքահայը կվերածվեր բանգարանային նմուշի: Արաբ դոկտոր Սալեհ Զահրեդդինը համանման վերաբերմունք է տածում հայերից: Նա Հայաստանին կոչ է անում, որ նա «... ուղեգրի շատ հստակ քաղաքականություն արաբական պետությունների, ժողովրդի և կուսակցությունների հետ... » և, նկատի առնի, որ հարաբերություններն արաբական երկրների հետ ամենալայն նշանակություն ունեն նրա համար, քան Իսրայելի հետ...»: Իսրայելի վերաբերյալ արաբ քաղաքագետի արտահայտած կարծիքը պետք է հասկանալ արաբական ներկա քաղաքական իրականության համատեքստում: Անկեղծությունն այդ հարցում ունի սեփական տեսակետ:

Պրոֆեսոր Զահրեդդին, Դուք ձեր գրերի միջոցով ճանաչված եք հայ ակումբի լայն հասարակության, մանավանդ Միջին Արևելքում բնակվող հայերի մեջ, իսկ Հայաստանում Ձեզ ճանաչում են միայն մասնագետները: Մի քանի խոսք, խնդրեմ, Ձեր գործունեության, այդ թվում Երևան այցելելու նպատակի մասին:

– Ես հետազոտող պատմաբան եմ, ծնունդով լիբանանցի: Ծնվել եմ 1952 թ.: 1979 թ. ավարտելով Բեյրութի Լիբանանյան համալսարանը, սկսել եմ դասավանդությամբ զբաղվել: 1980–86 թթ. բարձրագույն ուսումս շարունակեցի Ֆրանսիայում Փարիզի VII համալսարանում, որտեղ ձեռք բերեցի մագիստրոսի և դոկտորի վկայականներ պատմության և քաղաքակրթությունների գծով: 1972 թ. ի վեր բազում քաղաքական, պատմական ուսումնասիրություններ և հոդվածներ եմ գրել լիբանանյան և արաբական թերթերում ու ամսագրերում: Հրատարակել եմ շուրջ մեկ տասնյակ գրքեր, որոնցից են «Պատմության զարգացումներ. [illegible] դիվանագիտությունը» (1985), «Արաբական աշխարհը սիոնիստական հետախուզության թիրախում» (1985), «Հայերը. ժողովուրդ և դատ» (1988 թ.), «Իսլամը և աշխարհագիտությունը» (1991 թ.) և այլն: Լիբանանի գրողների միության անդամ եմ և մասնակցել եմ մի շարք գիտաժողովների և համաժողովների Լիբանանում ու արտասահմանում: Երևան եմ այցելել ԹԵԿԵՅԱՆ մշակութային միության հրավերով ծանոթանալու Հայաստանի իրողությանը:

– Դուք հետաքրքրվում եք հայ ժողովրդի պատմությամբ և հայ դատով: Ասացեք, խնդրեմ, առավել մանրամասնությամբ, այս բնագավառում Ձեր աշխատությունների, ինչպես նաև Ձեր հետագա ծրագրերի մասին: Ինչպիսի՞ դժվարությունների եք հանդիպել այդ [illegible] փաստերի ընթացքում:

– Հայ դատի պատմության հետազոտությունները սկսել եմ 1986 թ. Առաջադիմական սոցիալիստական կուսակցության (ԱՍԿ) նախագահ, պարոն Վալիդ Ջումբլատի հանձնարարությամբ: Ավելի ճշգրիտ, այն սկսվեց որպես հոդվածաշար Լիբանանի «Սաուտ Ալ-Ջաբալ» (Լեռան ձայն) ամսագրում, որը գտնվում է ԱՍԿ-ի հովանու տակ: Ես՝ սկզբից ևեթ մեծ դժվարությունների հանդիպեցի, քանի որ աղբյուրները քիչ էին և մեծ մասը հայերեն լեզվով, որը մենք չգիտենք: Իսկ Լիբանանի մեր հայ բարեկամները, որոնց այս հարցում կարելի էր դիմել օժանդակելու համար, արաբերեն չգիտեին: Բայց մենք վճռեցինք հաղթահարել այդ ծագած բոլոր դժվարությունները: Այդպիսով, որ ամիս անց կարողացանք իրականացնել «Հայերը. ժողովուրդ և դատ» ռադիոհաղորդաշարը, որը տևեց երեք ամիս, շաբաթը երկու անգամ մեկական ժամերով: Այն մեծ հաջողություն և ճանաչում արժանացավ հայ և արաբական շրջանակներում: Սա պարոն Ջումբլատին դրդեց կրկին հանձնարարել ինձ, որ հայ դատի մասին ամբողջական գիտական գիրք հրատարակեմ, որի արդյունքում եղավ «Հայերը. ժողովուրդ և դատ» գիրքը, որը և իրականացրի շուրջ 14 ամսում: Սա նույնպես մեծ հաջողություն ունեցավ, քանզի առաջինն էր Ալ-Դադի լեզվով (արաբերենով), որ ընդգրկեց հայ դատը՝ արմատներից առայսօր: Դա հայրենասիրական, արաբական և հասարակական նպատակներից ավելի, հենց նույն հայերի խոստովանությամբ: Այնուհետև իմ հետաքրքրությունը մեծացավ հայ դատի նկատմամբ, հատկապես Արցախ-Ղարաբաղի իրադարձություններից հետո, որոնց Լիբանանում անդրադարձել եմ մի քանի հոդվածներում և դասախոսություններում ժամանակ և հրատարակել մի գրքույկ «Ղարաբաղ. Ինքնորոշման և բռնատիրության ծրագրերի միջև»: Սա մի դասախոսություն էր, որ կարդացել էի Բեյրութի հայկական լիբանանյան գրական խմբակի կենտրոնում: Այս հարցերը շոշափելիս ես համախ տարբեր կողմերից սպառնալիքներ էի ստանում: Սակայն համոզված եմ, որ ճշմարտությունը միշտ ուժեղ է սուտից, [illegible] Ես՝ ինչպես մեր ԱՍ կուսակցության հիմնադիր Քամալ Ջումբլատն է ասել. «Կյանքը հոգու հզորների հաղթանակն է և ոչ թե բազուկների»:

Իրանցի դոկտոր-պրոֆեսոր Իսա յալ [illegible] Ահմադի հետ միասին հրատարակել ենք նաև մի գրքույկ «Թուրքական ծավալապաշտությունն արաբական աշխարհում և Իրանում» խորագրով այն բանից հետո, երբ միասին 1992 թ. մասնակցեցինք Արևելքի «Թուրքական ծավալապաշտությունն [illegible]» համաժողովին: Ներկայումս իմ գիրքը «Թուրքական [illegible] արաբական [illegible]» գրեթե [illegible], որ ներառում է բազում փաստաթղթեր [illegible]: [illegible] «Հայ քաղաքական կուսակցությունների և կազմակերպությունների [illegible]», ինչպես նաև «Հայ [illegible]» և «Հայ մշակույթը և հասարակական [illegible]» և այլն: [illegible] հայերեն լեզվի [illegible], բայց մենք հուսով ենք, որ [illegible] համար:

– Դուք նվիրվել եք հայոց պատմության և մշակույթի ուսումնասիրությանը: Ի՞նչ դրդապատճառներ են մղել դրան:

– Հայերը շատ հին ազգ են քաղաքակրթությամբ, մշակույթով, ավանդույթներով, պատմությամբ և, քանի որ դրանք ոչ մի ազգի ու ժողովրդի մենաշնորհը չեն, այլ համայն մարդկության սեփականությունը, ապա առավել ևս հետաքրքրություն [illegible] մեր արաբ և հայ ժողովուրդների, որոնք դարերով և դեռևս [illegible] նույն բնաշխարհում՝ Թուրքիայի և Իրանի: Մենք գիտենք, որ մեր բնաշխարհի առաջին ժողովուրդներից [illegible] պատմությունը, մշակույթը և քաղաքակրթությունը [illegible]:

– Պատմական հայտնի պատճառներով մեծ և փոքր հայկական գաղութներ են ձևավորվել արաբական աշխարհի երկրների մեծ մասում, որտեղ նրանք գտան ապաստան, աշխատանք, անվտանգ կյանք, և կարողացան [illegible] այդ երկրներում [illegible] մի մասը: Ինչպե՞ս եք գնահատում այս երևույթը. ինչպիսի՞ դեր են խաղում և խաղացել այդ գաղութները արաբական կյանքում:

– Հայ գաղութներն արդյունք էին դարասկզբին հայերի դեմ թուրքերի [illegible] ցեղասպանության [illegible] ժողովուրդների միջև եղած բարեկամական հարաբերությունները:

– Պաղեստինյան ժողովրդի [illegible] մի քանի անգամ համեմատել Ղարաբաղի հայ ժողովրդի իրավիճակը [illegible]: Ինչպե՞ս եք նայում Ղարաբաղի հայ ժողովրդի պայքարին և արդյոք նույնն են դրա և Պաղեստինի արաբ ժողովրդի պայքարի նպատակները ու տարբերությունները:

– Ձեր կողմից օգտագործված «Ղարաբաղի հայ ժողովրդի պայքար» արտահայտությունը ճշգրիտ է, և այս ժողովուրդը արդար դատի տեր է, և այդ դատի համար պայքարելն համարում է մեծ պատասխանատվություն: Մենք համարում ենք, որ Ղարաբաղի հայ ժողովրդի հարցը [illegible] ինքնորոշման իրավունքի [illegible]: [illegible] Մենք համոզված ենք, որ հակամարտությունն Արցախում կրոնական չէ, ոչ էլ համայնքային [illegible] միջև: Իսկ երբ [illegible] կրոնական կամ համայնքային [illegible], ապա [illegible] Հայաստանի [illegible]: Ավելին, ես գտնում եմ, որ 20-րդ դարի սկզբին Թուրքիայում հայերի բնաջնջման [illegible] այսօր շարունակվում է Ղարաբաղում [illegible]: Ղարաբաղյան հայ ժողովրդի զավակները կռվում են իրենց [illegible] համար, իրենց և իրենց հողի պաշտպանության համար, [illegible]:

Ղարաբաղի հայ ժողովրդի և Պաղեստինի արաբ ժողովրդի պայքարները արդար են ու [illegible] բռնազավթված [illegible], որի նպատակն է արմատախիլ անել բնիկ ժողովրդին իր [illegible] ու հողից և նրան հեռացնել ու արտաքսել: Երբ ժողովուրդը [illegible] իր ձեռքերում [illegible]: Պատմությունն [illegible] է, որ [illegible] արաբ և հայ ժողովուրդն արաբական երկրներում գտավ մի ժողովրդի, որը նրան պաշտպանեց, պահեց, գրկեց և նրան տվեց ապրելու օգնություն: Այս [illegible] բնական է [illegible] և արաբների [illegible]: [illegible] Սա հատկապես անհրաժեշտ հայ և արաբ ժողովուրդների [illegible] անկախության և ազատ կյանքի: Անհնար է, որ նրանք [illegible]:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում այժմյան հարաբերությունները Հայաստանի և արաբական երկրների միջև, և ո՞րն է Ձեր պատկերացումն այդ հարաբերությունների ապագայի վերաբերյալ:

– Ընդհանուր առմամբ Հայաստանի և արաբական երկրների միջև ներկա հարաբերությունների [illegible], ի դեմս Սիրիայի և Եգիպտոսի հետ միջպետական հարաբերությունների, բայց և այնպես կարևոր այն է, որ Հայաստանը որդեգրի հստակ քաղաքականություն արաբական պետությունների, ժողովրդի և կուսակցությունների հետ [illegible] արաբական [illegible] և [illegible]: Հայաստանը պետք է [illegible] արաբական երկրների հետ [illegible], որը [illegible] Հայաստանի դեմ Իսրայելի, Թուրքիայի և Ադրբեջանի միջև եղած դաշինքի միջոցով:

Հայաստանի և արաբների միջև հարաբերությունների [illegible] է, որ [illegible]:

– [illegible]

– [illegible] Հայաստանի [illegible] որ իր [illegible] պատմության [illegible] ամուր [illegible] համար [illegible]:

Զրույցը վարեց
ԱՆԴՐԱՆԻԿ [illegible]

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահ

Արամ Խաչատրյան-90 փառատոն

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ

Ղեկավարներ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միություն

[illegible]

ՉԲՆ 06.07

Երևանի սիմֆոնիկ նվագախումբ

Դիրիժոր՝ Նիկոս Ցոնգաս (Հունաստան)

Մենակատարներ՝ [illegible] (Հունաստան)

[illegible]

[illegible]

Տոմսերը վաճառվում են «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի տոմսարկղում 11.00-18.00

digitised by A.R.A.R.@

ԼԱՔԻ ԼԱՔԸ, ՆՐԱ ՌԻՆ-ՏԻՆ-ՏԻՆ ՇՈՒՆԸ ԵՎ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԹԵԼԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ

Իրաքի վերջին ռմբահարումից 10 ժամ առաջ Թուրքիան գիտեր դրա մասին

Մանուկ ժամանակ մի ընկերոջ կարդում էինք «Լաքի Լաք» անունով մուլտիպլիկացիոն արկածային գծանկարների գիրքը: Լաքի Լաքը կովբոյ էր՝ քաջ, արդարամիտ, խելացի, համեստ, եւ մանավանդ ատրճանակ քանեցնելու գործում վարպետ: Նա փոխանակ իր «կովերով զբաղվելու», չգիտես ինչու քաղաքից քաղաք էր մտնում գալիս,- ինչպե՞ս էր ապրում, ինչո՞վ սնվում հայտնի չէր. մեզ՝ երեխաներիս էլ շատ չէր հուզում այս հարցը,- եւ տեղի բնակչությանը փրկում կատաղի ավազակներից կամ «վայրենի» կարմրամորթերից, ճիշտ եւ ճիշտ այսօրվա Ռեմբոյի նման. մենակ, ուժեղ, հզոր անձնավորությունը հաղթում է հարյուրավորներին: Ինչպե՞ս, դարձյալ հայտնի չէ:

Ինչեւէ. Լաքի Լաքը մի տխմար ձույլ շուն ուներ, որ երբ հանգիստ մրափում էր՝ անպայման մեկնումեկը տրորում էր սրա պոչը: Ռին-Տին-Տին անունով այս շունը պոչը տրորվելիս ոչ մի ձայն-ծպտուն չէր հանում, սակայն յուրաքանչյուր պատմության վերջում գլխի էր ընկնում ու սկսում հաչել՝ թե ո՞վ համարձակվեց պոչս տրորել: Մենք երեխաներս ամեն անգամ ծիծաղում էինք այս պատմության վրա, իսկ մեծերը պատմում էին մի ուրիշ բան: «Մի հայ մի օր ճանապարհին շառաչուն ապտակ է հասցնում մի հրեայի եւ գնում [illegible]: Հրեան զարմացած բացականչում է. «Ի՞նչ եղավ, եղբայր, խենթացա՞ր, ի՞նչ ես ուզում ինձնից»: Հայը աչքերը ոլորելով գոռում է. «Տո, չմոռացա՞ր, Հիսուսին խաչեցիք»: «Եղբայր, քանի՞ տարվա պատմություն ես բերում», զարմանում է հրեան: «Ի՞նչ անենք, ես նոր իմացա», պատասխանում է հայը:

Նախանցյալ կիրակի, հունիսի 27-ին առավոտյան ամերիկյան երկու զրահանավերից, որոնցից մեկը գտնվում էր Կարմիր ծովում, մյուսը՝ Բասրայի ծոցում, 23 Թոմահոք հրթիռներ արձակեցին Իրաքի մայրաքաղաք Բաղդադից 3 կմ հեռավորության վրա գտնվող Էլ Մանսուր եւ Էլ Մամուն շրջանները: ԱՄՆ պաշտպանության գլխավոր հրամանատար գեներալ Քոլին Փաուելը մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, թե «Իրենք Իրաքի գաղտնի ծառայությանը պատկանող կարեւոր թիրախներ են չեզոքացրել», քանի որ դրանք, դեռեւս ապրիլ ամսին, պատրաստվում էին մահափորձ կատարել Քուվեյթ այցելած ԱՄՆ նախկին նախագահ Ջորջ Բուշի դեմ:

Ապրիլից հունիս ընկած ժամանակամիջոցը Եվրոպայի ռուս քաղաքական դիտորդների «մի քիչ երկար» թվաց, իսկ մեզ հիշեցրեց Լաքի Լաք կովբոյին եւ իր Ռին-Տին-Տին շանը: Ինչպես վեսթերնի հերոսները, քաղաքական բեմում դրական հերոսի դեր խաղացող ամերիկյան քաղաքական դեմքերը հայտարարեցին, թե հակահարվածը Իրաքի հասարակ ժողովրդի դեմ չէր ուղղված, այլ գաղտնի ծառայության կարեւոր կետերին: 23 Թոմահոք հրթիռները, որոնք պայթում են միայն նախապես ծրագրված թիրախների վրա, ինչպե՞ս թռան չդիպչեցին, սակայն ըստ եվրոպական աղբյուրների, իրաքցիներն ասում են, թե «ոչ մի կարեւոր կետ չի փչացել, այլ ընդհակառակը հասարակ ժողովրդից զոհվել են 20, վիրավորվել 51 մարդ, վնասվել են մի քանի խաղաղ բնակիչների տներ»:

Այս առթիվ մեզ առավել հետաքրքրող մի այլ բան: Անկարայում ԱՄՆ դեսպանը հունիսի 26-ին ժ. 16-ին զանգահարում է նախագահ Դեմիրելին, թե սպասեք Քլինթոնի հեռախոսազանգին: Իսկապես, ԱՄՆ նախագահը կարմիր գծով կապվելով Թուրքիայի նախագահին, ասում է, թե «եթե մեր դեսպանին շատ շուտ ընդունեք, զոհ կմնանք»: Բացառիկության կարգով, ԱՄՆ դեսպանին 15 րոպե հետո ժամադրում են Դեմիրելի մոտ: Ամերիկյան դեսպանը Դեմիրելին հայտնում է այն, ինչ Քլինթոնը չէր վստահել նույնիսկ կարմիր հեռախոսագծին. Իրաքի գաղտնի ծառայության կենտրոնը շատ կարճ ժամանակամիջոցում հարձակման պիտի ենթարկվեն: Դեմիրելը դեռեւս Բարքլիին ոչ մի հստակ պատասխան չի տալիս:

Թուրքական «Հյուրիյեթ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր եւ քաղաքական մեկնաբան Էրթուղրուլ Օզքյոքը իր «Քլինթոնը հեռախոսին չի վստահում» հոդվածում գրում է, թե «թուրք արտգործնախարարությունը վերոհիշյալ ռազմական գործողությունից հետո բավականին դժվարանում է իր դիրքորոշումն արտահայտել որեւէ տեղեկանք-հայտարարությամբ: Վերջապես, գիշերվա ուշ ժամին պատրաստված տեքստում ծանրությունը տալիս են այն կետին, թե Ամերիկան կարող է նման հակահարվածներով նույն զգայնությունը ցույց տալ աշխարհի այլ թեժ կետերի վերաբերմամբ նույնպես»:

Օզքյոքը իր հոդվածում նշում է, թե «հակառակ տեքստում բացեիբաց չգրվելուն, նախարարությունն ակնարկում է Բոսնիայի ողբերգությունը եւ Հայաստանի կատարած հարձակումները»:

Վաշինգտոնի գաղտնի լուր տալը Անկարային, հարձակումից 10 ժամ առաջ, ուզի-չուզի Թուրքիային դարձնում է այդ արարքի մեղսակիցը: Թուրքիան, որ առանց այդ էլ հակասություններ ունի Միջին Արեւելքում, ամերիկյան այս ուշացած հարձակումով առավել բարդացնում է իր հարաբերությունները Իրաքի հետ: Հիշեցնենք նաեւ, որ Իրաքի դեմ տնտեսական միջազգային շրջափակման պատճառով թուրքական տնտեսությունը նավթի խողովակաշար, տրանսպորտային ընկերություններ, արտահանման եւ շինարարության գործի խզում, տարեկան 1,5 մլրդ. դոլլարի վնաս է կրում:

Որպես վերջաբան, դարձյալ մեկ միտք: Ո՞վ գիտի, գուցե մի օր մեկի մտքով կտրվի եւ հանկարծ սա միջազգային հանրությանը հիշեցնել տա Սումգայիթի, Կիրովաբադի եւ Բաքվի ջարդերը, ասելով թե ի՞նչ իրավունքով է դա եղել եւ ինչո՞ւ...

ՌԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ
Մեր սեփ. թղթակից, Փարիզ

Ուրալյան Հանրապետությունը ըստ քաղաքագետների

Ռուսաստանի նախկին պետքարտուղար Գենադի Բուրբուլիսը «անտեղի» է համարում Սվերդլովսկի մարզխորհրդի կողմից հռչակված Ուրալյան Հանրապետության խրախուսումը: Նման քայլերը կարող են վերածվել շղթայական ռեակցիայի, ասաց նա ԻՏԱՌ-ին տված հարցազրույցում: Միեւնույն ժամանակ նա Ուրալյան Հանրապետության հռչակումը գնահատեց որպես Սվերդլովսկի մարզխորհրդի «մարտավարական դիրքորոշում» սահմանադրության նախագծի վրա կայացվող աշխատանքի կապակցությամբ: Ժողովրդավարական ուժերի «Ռուսաստանի ընտրություն» դաշինքի ղեկավարներից Եգոր Գայդարը գտնում է, որ Սվերդլովսկի մարզխորհուրդը իր որոշմամբ առաջին հերթին պաշտպանում է դաշնության սուբյեկտների իրավահավասարության սկզբունքը: Նրա խոսքերով, այդ քայլն ունի «քաղաքական ենթատեքստ» եւ «երկրամասերից ու մարզերից մեկ քայլ առաջ լինելու» հանրապետությունների մտադրության պատասխան արձագանքն է: «Հանրապետությունները պետք է պահպանեն ազգային պետությունների իրենց իրավունքները»: Ռուսաստանի նախագահին առընթեր քաղաքական հալածանքների զոհերի արդարացման հանձնաժողովի նախագահ Ալեքսանդր Յակովլեւի կարծիքով, Ուրալյան Հանրապետությունը նախ եւ առաջ տնտեսական իմաստ ունի: «Սվերդլովսկի ղեկավարությունը մտադիր է ավելի շատ հարկ հավաքել եւ պակաս չափով այն տալ կենտրոնին», պարզաբանեց նա: ԻՖ

Հրամանատարության վերակազմավորումն անվավե՞ր

ԱՊՀ միացյալ զինված ուժերի գլխավոր հրամանատարության փոխարեն ազգային զինված ուժերի գործունեությունը համակարգող շտաբի ստեղծման, ինչպես նաեւ գլխավոր հրամանատարի պաշտոնի լուծարման մասին որոշումն իրավական ուժ չունի: Այս մասին երեկ լրագրողներին հայտարարեց ԱՊՀ պաշտպանության նախարարների խորհրդի քարտուղար գեներալ-լեյտենանտ Լեոնիդ Իվաշովը: «Միայն ԱՊՀ պետությունների ղեկավարների խորհուրդը կարող է ընդունել նման որոշում», նշեց նա: Գեներալի կարծիքով, նման վերակազմավորման դեպքում անհրաժեշտ կլինի վերանայել ավելի վաղ ընդունված 60 փաստաթղթեր: Լեոնիդ Իվաշովի խոսքերով, Ուզբեկստանի, Ղազախստանի, Ղրղզստանի պաշտպանության նախարարներն ու մի շարք այլ պաշտոնյաներ կտրականապես համաձայն չեն այդ որոշման հետ: Գեներալ-լեյտենանտը մասնավորապես նշեց, որ գլխավոր հրամանատարության շնորհիվ ազգային բանակներում մինչ այժմ պահպանվել եւ գործում են կապի միասնական համակարգ, միասնական ծածկագրերն ու միասնական օդային տարածքը: ԻՖ

Վրաց-աբխազական հակամարտությունը խորանում է: Ելքը մշուշոտ

Ըստ անցած շաբաթ Ինտերֆաքս գործակալության հաղորդած տվյալների, վրաց-աբխազական հակամարտությունը խորանում է: Չնայած կիրակի օրը Էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտարարեց, թե իրադրությունը Աբխազիայում վերահսկվում է վրացական բանակի կողմից, Օչամչիրի շրջանում, որ ուրբաթ օրը աբխազները դեսանտ էին իջեցրել, վրացական բանակը վերականգնել է իր դիրքերը եւ միայն Օչամչիր-Սուխումի ճանապարհի մի փոքր հատվածն է մնում վերահսկողությունից դուրս, սա չի կարելի համարել լուրջ տեղաշարժ, քանի դեռ չեն հաղթահարվել հակամարտության հիմքում ընկած լուրջ քաղաքական հակասությունները: Վրացական ղեկավարությունը մեղադրում է Ռուսաստանին նրանում, որ Մոսկվան ձգտելով պահպանել ազդեցությունը նախկին ԽՍՀՄ տարածքների վրա, հրահրում է աբխազներին, օգնելով նրանց տեխնիկապես, տրամադրելով ռազմական տեխնիկա, ինչպես նաեւ դիմելով համապատասխան դիվանագիտական քայլերի: Նախորդ ուրբաթ Վրաստանի պաշտպանության նախարարությունը հայտարարել էր, որ հուլիսի լույս 2-ի գիշերը ռուս-վրացական սահմանը Փսոու գետի շրջանում խախտել են 14-րդ ռուսական բանակի ստորաբաժանումները: Չնայած Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարությունը հերքել էր այդ լուրը, համենայն դեպս Վրաստանում համոզված են, որ բոլոր լուրջ հիմքերը մեղադրանքների համար առկա են: Հատկանշական է այն փաստը, որ վրացական բանակին օգնության հասան Վրաստանի նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայի համախոհ մնացած զինվորական ստորաբաժանումները Լոտե Կոբալիայի գլխավորությամբ, իսկ Էդուարդ Շեւարդնաձեն հարկ համարեց հրապարակայնորեն հայտնել իր երախտագիտությունը: Սա փաստ է, որ մեծ է քաղաքական մեկնաբանների ուշադրությունը գրավել:

Միեւնույն ժամանակ Կովկասի ժողովուրդների կոնֆեդերացիայի զորքերի հրամանատար Շամիլ Բասաեւը զորքերի մարտական պատրաստականության բերելու հրաման է արձակել: Նշվում է, որ դա արվել է ի պատասխան Շեւարդնաձեի համընդհանուր զինահավաքի կոչի:

Այս պարագաներում զինադադարի մասին փաստաթուղթը, որ այժմ նախապատրաստվում է եւ որի վերջնական տարբերակը, Շեւարդնաձեի խոսքերով, 2-3 օր կպահանջի, ըստ երեւույթին չի լուծի հարցը:

Այսօր գումարվելու է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի արտակարգ նիստ, որը Վրաստանի խնդրանքով կքննարկի իրավիճակն Աբխազիայում: Վրաստանը համոզված է, որ մոտակա ժամանակում հակամարտության գոտի կժամանեն ՄԱԿ-ի դիտորդներ, եւ կլուծվի շրջանում ՄԱԿ-ի խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխման հարցը: «Ազգ»

Ռուսաստան-Ուկրաինա. Սեւծովյան նավատորմը մշտական կռվախնձոր

Վերջերս «[illegible]» ամսագրի համարներից մեկում տպագրվեց մի կանխատեսում, որը հիմնված էր ամերիկյան հատուկ ծառայությունների տվյալների վրա եւ նշում էր տասներկու շրջանային պատերազմների հնարավորությունը նախկին ԽՍՀՄ տարածքում տնտեսական փլուզման եւ ազգային բախումների խորացման դեպքում: Ընդ որում, հիմնական շեշտը դրվում էր Ռուսաստան-Ուկրաինա հակասության վրա, քանի որ եթե այն վերածվի պատերազմի, ապա հնարավոր է խլի 200 հազար զինվորների կյանք, առաջացնի 10 մլն. փախստականներ եւ այլն:

Ըստ երեւույթին, սեւծովյան նավատորմի շուրջ ծավալված բանավեճը վերը բերված կանխատեսումներին ինչ-որ չափով կշիռ է հաղորդում: Կողմերը ոչ մի կերպ չեն կարողանում գալ համաձայնության, չնայած հունիսի 17-ին երկու հանրապետությունների նախագահների միջեւ կնքված պայմանագրին, ըստ որի նավատորմը բաժանվում էր 50:50 սկզբունքով: Սեւծովյան նավատորմի գլխավոր հրամանատար Էդուարդ Բալթինը հայտարարել է, որ համաձայնագիրը չի լուծում քաղաքական, տնտեսական եւ սոցիալական այն խնդիրները, որոնք ծառացել են հարցի կապակցությամբ: Ըստ Բալթինի, Ուկրաինայի նավատորմը կազմավորելիս հնարավոր էր ստեղծել նոր ռազմական միավորումներ եւ ոչ թե մեքենայաբար բաժանում կատարել: Ելքը Բալթինը տեսնում էր նրանում, որ նավատորմը մնա համատեղ ղեկավարության ներքո: Նույն հայտարարությամբ հանդես եկավ եւ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Գրաչովը:

Բայց, ըստ Ուկրաինայի արտգործնախարարության վերլուծման բաժնի վարիչ Կոնստանտին Գրիշչենկոյի, միասնական սեւծովյան նավատորմ պահպանելն անհնար է: Իսկ Ուկրաինան ներգրավվում է ԱՊՀ զինուժի կազմի մեջ: «Ազգ»

Բնիկ ժողովուրդների կյանքը «Օստանկինոյի» եթերում

Նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին «Օստանկինո» հեռուստաընկերության առաջին ծրագրով «Գթասրտության եւ բարության վավերագրական օբյեկտիվ» նշանաբանով կանցկացվի կինոֆիլմերի միջազգային փառատոն: Փառատոնը, որը կազմակերպում են Խաղաղության եւ համաձայնության ֆեդերացիան, Դաշնակցային Ռուսաստանի պետական կոմիտեն եւ «Օստանկինո» պետական հեռուստառադիոընկերությունը, ՄԱԿ-ի կողմից հայտարարված «Բնիկ ժողովուրդների տարում» կոչված է ծանոթացնելու նախկին ԽՍՀՄ տարածքում բնակվող ժողովուրդների պատմական, մշակութային եւ հոգեւոր ժառանգությանը: Կազմակերպիչների ուշադրության կենտրոնում են նաեւ տարբեր ժողովուրդների տնտեսության, կրթության, բնապահպանության, առողջապահության բնագավառների խնդիրները ու ձեռքբերումները, նրանց կյանքի իրավական, սոցիալական եւ կենցաղային կողմերը: Փառատոնին կարող են մասնակցել ոչ միայն կինո եւ հեռուստաստուդիաները, այլեւ այն փոքր ձեռնարկություններն ու ֆիրմաները, որոնք մասնագիտանում են տեսաարտադրության բնագավառում, մի խոսքով բոլոր նրանք, ովքեր մինչեւ նոյեմբերի 15-ը կազմկոմիտեի հասցեով կուղարկեն փառատոնի նշանաբանին համապատասխանող բնիկ եւ փոքրաթիվ ժողովուրդների կյանքի մասին իրենց կինոնկարները: Բացի մրցութայինից, նախատեսվում է կազմակերպել նաեւ տեղեկատվական ցուցադրում, արտասահմանյան կինոընկերությունների ներկայացուցիչների համար կազմակերպվող ցուցադրման հետ:

Ընտրված կինոնկարները կմտնեն ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ցուցակի մեջ եւ կցուցադրվեն աշխարհի 170 երկրներում: Փառատոնի շտաբի հասցեն է՝ Մոսկվա, 127010, Խաղաղության պողոտա, 36: Տեղեկություններ են տալիս հեռախոսահամարով (095) 280-33-68:

ՆՏ

Շեւարդնաձեն կոչ է անում վերջ տալ արյունահեղությանը

Հուլիսի 4-ին Վրաստանի ղեկավարը կոչ արեց Մեգրելիայի բնակիչներին վերջ տալ արյունահեղությանն ու ավազակությանը եւ անել ամեն հնարավորը քաղաքական եւ տնտեսական կայունությունը վերականգնելու համար: Ինչպես հայտնի է, այդ շրջանում ուժեղ են նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայի կողմնակիցների դիրքերը: Էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտարարեց, որ հանրապետության իշխանություններն ունեն բոլոր միջոցները Մեգրելիայում, ինչպես նաեւ հանրապետության ցանկացած շրջանում կարգուկանոն հաստատելու համար: Սակայն իշխանությունները խուսափում են նոր բախումներից, արյունահեղությունից եւ պատժիչ գործողություններից: Վրաստանի ղեկավարը նշեց, որ «մենք ցանկանում ենք հասնել քաղաքական կայունության, լուծել բոլոր հարցերը խաղաղ ճանապարհով»: ԻՖ

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Մոսկվան դեմ է միջուկային փորձարկումներին

Ռուսաստանի ԱԳՆ ներկայացուցիչ Սերգեյ Յաստրժեմբսկին հայտարարեց, որ Մոսկվայի նպատակն է «հասնել միջուկային փորձարկումների լիակատար արգելմանը վերաբերող ստուգելի միջազգային համաձայնագրի կնքմանը»: Դրանով ղեկավարվելով, գրեթե երկու տարի առաջ նախագահ Բորիս Ելցինը սառեցրեց միջուկային պայթեցումները: «Մենք գտնում ենք, որ այդ սառեցումը, ինչպես նաև վերջին ժամանակներս մյուս տերությունների կողմից միջուկային պայթեցումներ չկատարելը նպաստավոր պայմաններ են ստեղծել փորձարկումների լիակատար դադարեցման համաձայնագրի մշակման շուրջ բանակցություններ սկսելու», նշեց դիվանագետը: Ռուսաստանի ԳԽ պատգամավոր Ալեքսանդր Վեչնյակովը դրական գնահատեց հինգշաբթի օրը Բորիս Ելցինի այն հայտարարությունը, թե Մոսկվան մտադիր չէ առաջինը վերսկսել միջուկային փորձարկումները: Նա նշեց, որ եթե փորձարկումների սառեցումը շարունակվի, ապա «մենք ժամանակ կունենանք ԱՄՆ-ի հետ նստելու բանակցությունների սեղանի շուրջ և ընդհանուր դիրքորոշում մշակելու միջուկային փորձարկումների արգելման վերաբերյալ»: ԻՏ

CAMECO-ն թալանում է երկիրը

Ղրղզստանի Գերագույն խորհրդի ոսկու հարցերով հանձնաժողովը «ավազակային» անվանեց CAMECO կանադական կորպորացիայի հետ կնքված պայմանագիրը: Խորհրդարանի նախագահությանը և կառավարությանը հղած նամակում նշվում է, որ այդ պայմանագիրն անհրաժեշտ է անմիջապես լուծել, քանի որ այն նախատեսում է «հանրապետության ազգային հարստությունների հանցավոր վատնում»: Հանձնաժողովը համոզմունք է հայտնում, որ CAMECO-ի կառույցներն ամբողջությամբ վերահսկում են Ղրղզստանի «Կումթոր» ոսկու ամենախոշոր հանքավայրի մշակման նախագիծը, չկրելով ոչ մի պատասխանատվություն: Գլխավոր պայմանագիրն ուղեկցող կոնցեսիոն համաձայնագրում չկա կոնցեսիայի օբյեկտի արժեքը և նշված չէ այն գումարը, որն անհրաժեշտ է վճարել կոնցեսիայի համար: Ինչպես գտնում է հանձնաժողովը, CAMECO-ն և նրա ֆիրմաներն անհրաժեշտ ներդրումներ չեն անում Ղրղզստանի տնտեսության մեջ: Հանձնաժողովի կարծիքով, նաև չեն հրապարակվում «Կումթոր» հանքավայրում պլատինի և պալադիումի առկայության մասին տվյալները: ԻՏ

Տիեզերակայանին առնչվող բանակցություններն ավարտվեցին անարդյունք

Բայկոնուրի տիեզերակայանի կարգավիճակի շուրջը հինգշաբթի օրը Լենինսկում Ռուսաստանի և Ղազախստանի պաշտպանության նախարարներ Պավել Գրաչովի և Սագադաթ Նուրմագամբետովի վարած բանակցություններն ավարտվեցին անարդյունք: Այդուհանդերձ, ԻՏ-ին տված հարցազրույցում Ղազախստանի ռազմական գերատեսչության ղեկավարը հայտարարեց, որ «տիեզերակայանի հարցում Ռուսաստանն ու Ղազախստանը լուրջ տարաձայնություններ չունեն, և ըստ երևույթին կգտնվի ընդունելի լուծում»: «Տիեզերակայանը գտնվում է Ղազախստանի տարածքում, և մենք գտնում ենք, որ այն մեր սեփականությունն է: Մենք պնդում ենք, որ այն համատեղ օգտագործվի: Տիեզերակայանում թե միլիցիան և թե դատարանը պետք է լինեն ղազախական», ասաց Ս. Նուրմագամբետովը: Միաժամանակ Ղազախստանի ազգային անվտանգության և պաշտպանության կոմիտեի փոխնախագահ Սերգեյ Սուքոցինը նշեց, որ Բայկոնուրի հարցում պետք է հաշվի առնել Ղազախստանի ու Ռուսաստանի, ինչպես նաև ուրիշ պետությունների շահերը: Նա արտահայտվեց Բայկոնուրի կառավարման միջպետական համակարգող խորհուրդ ստեղծելու Ղազախստանի առաջարկության օգտին, միաժամանակ ընդգծելով, որ «Բայկոնուրը պաշտպանական օբյեկտ է, որն այսօր հսկայական դեր է խաղում ԱՊՀ երկրների անվտանգության մեջ»: ԻՏ

Մշակույթ

Շ. Ազնավուր. «ՀԱՅԵՐԸ ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿ ՉԵՆ»

Երգչի ելույթները ԱՄՆ-ում և Կանադայում

Տևական ընդմիջումից հետո 69-ամյա աշխարհահռչակ երգիչն անցած ամսին համերգների մի ամբողջ շարքով հանդես եկավ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում և Կանադայում: Մեր թերթը հայտնել էր Լայզա Մինելլիի հետ Նյու Յորքի Քարնեգի սրահում նրա ունեցած 6 համերգների մասին, որոնց ժամանակ, հայտագրի առաջին և երկրորդ բաժիններում առանձին-առանձին իրենց ունեցած ելույթներից բացի նշանավոր այս երգիչները կատարել են նաև զուգերգեր և ծրագիրն ավարտել ամերիկյան ժողովրդական երգերով: Այս կապակցությամբ «Նյու Յորք Թայմզի» մեկնաբան Սթիվըն Հոլդընը գրում է. «Երկու երգիչներն էլ խորապես համակրելի են: Հակառակ իր առաջացած տարիքին, Ազնավուրը շարունակում է մնալ հոյակապ մենակատար»:

Հունիսի 9-13-ը Ազնավուրը ելույթներ ունեցավ Տորոնտոյում, 16-20-ը՝ Վաշինգտոնում, իսկ 23-28-ը՝ Մոնրեալում: Ի պատիվ հայազգի նշանավոր երգչի և Հայաստանի պատվո դեսպանի ԱՄՆ-ում Հայաստանի Հանրապետության դեսպան Ռուբեն Շուգարյանը և հայ դեսպանատան պաշտոնյաները հովանավորությամբ Ամերիկայում Ֆրանսիայի դեսպան Ժակ Անդրեանիի, հունիսի 15-ին Վաշինգտոնի Willard Inter-Continental հյուրանոցում կազմակերպեցին ընդունելություն, որին ներկա էր նաև Լայզա Մինելլին:

Իսկ մինչ այդ «Շառլ Ազնավուրի համար հարստությունը գլխի մեջ է» վերնագրով Ժնևի «Tribune de Genève» օրաթերթը մի հարցազրույց էր տպագրել մեծահռչակ երգչի հետ, որի մասնակի կրճատումներով ներկայացնում ենք մեր ընթերցողների ուշադրությանը:

– Նախ, ինչո՞ւ նախընտրեցիք բնակվել Ժնևում:

– Ես թողեցի Ֆրանսիան, որովհետև այն «կկոտրեր ոսկորս»: Ունեի երեք ընտրություն՝ Իտալիա, Անգլիա և Շվեյցարիա: Ըստ հարմարության ընտրեցինք վերջինը: Սկզբում Վալե քաղաքում 5 տարի, ապա 16 տարիներն ի վեր Ժնևում: Գրավչությունը խաղաց իր դերը, և մենք մնացինք այստեղ:

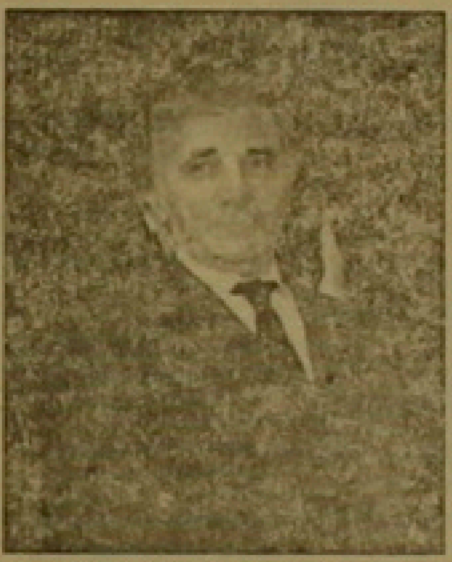

– Ի՞նչ եք մտածում «ձեր» քաղաքի մասին:

– Ժնևն օժտված է լավ կլիմայով: Բարոյական հողի վրա սա բոլոր տեսակետներից ողջախոհ քաղաք է, նույնիսկ երբ հեռուստացույց եք դիտում, դա զգացվում է: Գնահատում եմ այս պարագան, որովհետև զզվել եմ գռեհկություններ լսելուց: Այդ մարդիկ այստեղ շատ են մերվում իրենց շրջապատին, օտարների չեն տեսնի:

– Հայաստանի մասին ձայնապնակը, որից հետո ստեղծվեց «Ազնավուրը Հայաստանի համար», ձե՞ր կազմակերպությունն է:

– Կազմակերպությունն ապրում է ձայնապնակի շնորհիվ, շատ դրամ շահեց, բայց այժմ վերջանալու վրա է, քանի որ այլևս դրամ չի բերում: Ես շատ հպարտ եմ այդ կազմակերպությամբ, քանի որ ամբողջովին սիրահոժար մասնակցությամբ 7 հոգի ենք: Դեղեր ենք ուղարկում, փորձում կերակրել ժողովրդին, բայց շատ դժվար է, քանի որ չկան ճանապարհներ:

– Ձեր գործողություններն ունե՞ն պաշտոնական կարգավիճակ:

– Ես, խոս, ունեմ պաշտոնական կարգավիճակ: Դր. Արպալին, օրինակ, (խոսքը Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի արդեն նախկին նախագահ Ժ. Ատալիի մասին է) խոստացավ 50 մլն դոլլար Հայաստանում էլեկտրակայան կառուցելու համար: Հակառակ այս բոլորին, դա շատ դժվարին հանձնարարություն է, որովհետև հայերի մասին ասվում են բաներ, որոնք իրականությանը չեն համապատասխանում՝ իբր թե նրանք նախահարձակներ են: Մոռանում են, որ 5 տարի առաջ Լեռնային Ղարաբաղը ենթարկվել էր հարձակման և հայերը պարզապես պաշտպանվում են: Սրանք բնավ նույն բաները չեն:

– Ինչի՞ համար է այս հանձնառությունը Հայաստանի նկատմամբ:

– Որոշ տարիքից և դիրքից հետո որոշել էի լծվել մարդասիրական աշխատանքների: Երբ պատահեց երկրաշարժը, ինքս ինձ ասացի. «Սրանք իմ արմատներն են, պետք է ներգրավվեմ»: Երբ լուծվի հայկական հարցը, Ղարաբաղի խնդիրը կարգավորելու համար մարդիկ նստեն սեղանի շուրջ, այնժամ հավանական է, որ հակվեմ մեկ այլ հարցի վրա:

– Որո՞նք են ձեր մյուս նախագծերը:

– Մինչ հուլիս գտնվելու եմ շրջագայության մեջ, [illegible] չեմ երգել: Միաժամանակ աշխատում եմ Էդիթ Պիաֆի մասին [illegible] պատմող գրքի վրա, իսկական [illegible]: Գրելու խական կիրք [illegible] նախընտրել եմ [illegible]: Ունեմ մեկ այլ ծրագիր՝ [illegible] Մարիա դել Մոնակոյի հետ, որն այս դարի լավագույն տենորն էր: Ուզում եմ նաև հրատարակել իմ գրած նախաբանները [illegible]:

– Որտեղի՞ց է գալիս այն ինքնավստահությունը, որն առկա է ձեր յուրաքանչյուր գործում:

– Դա գալիս է այն իրողությունից, որ երբեք հարուստ չեղա: Հարստությունը գլխի մեջ է:

Պատրաստեց
ԼԵՎՈՆ ԼԱՃԻԿՅԱՆԸ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Սուրեն Բարսեղյան. ՀԵՌԱՑԵԼ ԵՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՄԲ

Բեյրութի ՀՄՄ թիմը 1991-1992 թթ. մրցաշրջանում հազիվհազ պահպանեց իր տեղը Լիբանանի բարձրագույն խմբի մրցաշարում: Վարչության մարզական պատասխանատուները թիմի ղեկը վստահեցին մեր հանրապետության ֆուտբոլային լավագույն մարզիչներից մեկին՝ Սուրեն Բարսեղյանին: Կարճ ժամանակում ՀՄՄ-ն կերպարանափոխվեց և վերջին առաջնությունում գրավեց պատվավոր 5-րդ տեղը, իսկ գավաթի խաղարկությունում հասավ մինչև եզրափակիչ:

Հիմա Սուրեն Բարսեղյանն այլևս ՀՄՄ-ում չի:

– Ի՞նչ է պատահել, ինչո՞ւ ես թիմից հեռացել, կամ միգուցե ղեկավարներին դուր չես եկել և խե՞նք են ազատվել քեզնից:

– Միանշանակ դժվար է ասել, ինչ խոսք, ՀՄՄ-ի վարչության պատասխանատուները դժգոհ չէին իմ աշխատանքից և գոհ էին արդյունքներից: Բայց դժգոհ էին թիմի համար իմ պահանջներից, որը միշտ տարաձայնությունների պատճառ էր դառնում: Նրանց մոտեցումը ֆուտբոլին սիրողականից էլ ցածր էր: Եթե ես պահանջկոտություն չցուցաբերեի, հաջողություն չէր լինի: Առանձին անձնական զոհաբերություններով հնարավոր չէ լավ թիմ ունենալ: Եկամուտների կայուն աղբյուր է անհրաժեշտ, մարզումների նորմալ պայմաններ: Մի խոսքով, պրոֆեսիոնալ մոտեցում չկար, և ես էլ ստիպված հեռացա:

– Հիմա ի՞նչ ես անելու:

– Ուզում էի մշտապես վերադառնալ Երևան, մանավանդ որ կարոտն էլ խեղդում էր, բայց Լիբանանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ պարոն Ռահիֆը, վերադառնալով Հարավային Կորեայից, որտեղ Լիբանանի հավաքականը մասնակցում էր աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարին, և իմանալով, որ դուրս եմ եկել ՀՄՄ-ից, ցանկություն հայտնեց, որ մնամ Լիբանանում: Մինչև նրա գալն էլ 3-4 թիմեր, նույն թվում և գավաթակիր «Բըրըժը», առաջարկություններ արեցին ինձ: Վերջնական ընտրություն չեմ կատարել, Բեյրութ վերադառնալուց հետո միայն ամեն ինչ պարզ կլինի:

– ՀՄՄ-ի մեր տղաների մասին ի՞նչ կարող ես ասել:

– Ամբողջ մրցաշրջանի ընթացքում հիմնական ծանրաբեռնվածությունը մեր տղաների ուսերին էր: Մելիքյան-Օսիպով-Աղասյան եռյակը լավագույնն էր առաջնությունում և մրցակիցների ահուսարսափն էր դարձել: Ամենևին պատահական չէր, որ Մելիքյանին լիբանանահպատակ դարձրին, որպեսզի ուժեղացնեն այդ երկրի ազգային հավաքականը: Այս տղաների փայլուն խաղն էր պատճառը, որ հնարավոր չեղավ լիարժեք օգտագործել Արա Այվազյանի հնարավորությունները, չնայած շատ խաղերում նա էլ մեծապես օգնեց թիմին:

– Իսկ տղաների ճակատագիրն ինչպիսի՞ն կլինի:

– Բաբկեն Մելիքյանը, Սեյրան Օսիպովը և Վիտալի Աղասյանը մնում են ՀՄՄ-ում: Միայն Արա Այվազյանն է վերադարձել Երևան:

– Մելիքյանն ինչպե՞ս դրսևորեց իրեն Լիբանանի հավաքականում:

– Մելիքյանը մասնակցեց աշխարհի առաջնության բոլոր ընտրական խաղերին և հավաքականի ղեկավարների կարծիքով, նա շատ օգտակար եղավ թիմին: Ընդհանրապես, Մելիքյանը մեծ հեղինակություն է վայելում Լիբանանում: Լիբանանի հավաքականի կազմում խաղում էր ևս մեկ հայազգի ֆուտբոլիստ՝ ՀԸԸՄ-ի կիսապաշտպան Րաֆֆի Յուլֆայանը, որը նույնպես իրեն լավ դրսևորեց աշխարհի առաջնության ընտրական խաղերում և խփեց 2 գնդակ: Մեկ գոլի հեղինակ դարձավ Բաբկեն Մելիքյանը: Լիբանանի հավաքականը Բահրեյնի, Հարավային Կորեայի, Հնդկաստանի և Հոնկոնգի հավաքականների հետ ընդգրկված էր ասիական «Դ» խմբում: Առաջին շրջանի հանդիպումները տեղի ունեցան Լիբանանում, երկրորդինը՝ Հարավային Կորեայում:

1-ին շրջան

Լիբանան-Հարավային Կորեա 0-1
Լիբանան-Բահրեյն 0-0
Լիբանան-Հնդկաստան 2-2 (Մելիքյան-1)
Լիբանան-Հոնկոնգ 2-2

2-րդ շրջան

Հարավային Կորեա-Լիբանան 2-0
Բահրեյն-Լիբանան 1-1
Հնդկաստան-Լիբանան 1-2
Հոնկոնգ-Լիբանան 1-2

1-ին տեղը գրավեց Հարավային Կորեայի հավաքականը: 2-րդը Բահրեյնի թիմն էր, իսկ Լիբանանի հավաքականը 8 միավորով (գնդակները 9-10) գրավեց 3-րդ տեղը:

– Լիբանանի գավաթի խաղարկության եզրափակչի 3 խաղերի մասին ի՞նչ կասես:

– Կարծում եմ կհաղթեինք, եթե Վիտալի Աղասյանը վնասվածք չունենար: 3-րդ խաղի 5-րդ րոպեին, մեր դարպասապահի կոպիտ սխալի պատճառով, «Բըրըժը» հաշվի մեջ առաջ անցավ: Բացի այդ, մրցավարն սկսեց կողմնապահություն անել, որը նյարդային իրավիճակ ստեղծեց և հավասարակշռությունից հանեց մեր ֆուտբոլիստներին: Արդյունքը եղավ այն, որ մրցավարը դաշտից հեռացրեց թիմի ավագ Վազգենին և հարձակվող Կարոյին: Չնայած դրան 9 հոգով էլ ՀՄՄ-ն հավասարեցրեց հաշիվը: Երբ լրացուցիչ ժամանակի ավարտին մնում էր ընդամենը 8 րոպե, «Բըրըժը» խփեց 2-րդ գնդակը: Դրանից հետո ամեն ինչ պարզ էր:

– Ինչպե՞ս ես վերաբերվում, որ Բեյրութի թիմերը (առավելապես հայկական) մեր ֆուտբոլիստներին գայթակղում են, առանց մեր ակումբներին և ֆեդերացիային համապատասխան փոխհատուցում տալու: Նույնը վերաբերում է և մեր առաջատար 3 բասկետբոլիստներին՝ Տիգրան Գևորգյանին, Արմեն Հովհաննիսյանին և Հայկ Սայադյանին, որոնց պարզապես առևանգեցին Բեյրութի «Անդրանիկը» և ՀԸԸՄ-ն:

– Ես միշտ կողմնակից եմ եղել, որ ֆուտբոլիստները գնան արտասահման խաղալու: Դա նպաստում է ֆուտբոլի ընդհանուր զարգացմանը, վարպետության բարձրացմանը: Եվ ընդհանրապես դա աշխարհում ընդունված բան է: Ցավոք, սոցիալ-տնտեսական մեր ողորմելի վիճակի պատճառով մենք ամենաէժան աշխատուժն ենք դարձել այլ երկրների համար: Սակայն գոյություն ունեն ընդհանուր նորմեր, որոնք չի կարելի խախտել: Փոխհատուցումը պարտադիր պետք է լինի, թեկուզ և տարբեր ձևերով: ■

«Բանանցին» կանգնեցնելը դժվար է

14-րդ տուր

«Մալաթիա-Կիլիկիա»-«Երազանք»՝ 1-5
Գ. Ղավթյան, Ա. Ղահրամանյան-2, Ս. Ավանեսյան-2 («Երազանք»), Մարկոսյան («Մալաթիա Կ.»)

«Բանանց»-«Շիրակ»՝ 4-0
Ա. Հովսեփյան, Ս. Կոստանդյան, Կ. Միխայելյան, Պ. Թեկլյան

ՀՄԸՄ-«Ցեմենտ»՝ 3-0
Գ. Հովհաննիսյան, Ա. Ավետիսյան, Ս. Հովսեփյան

«Իմպուլս»-«Արարատ»՝ 0-3
Ս. Քոչարյան, Լ. Ստեփանյան, Գ. Մնացականյան

«Քասախ»-«Կոտայք»՝ 4-1
Մ. Մնգոյան, Վ. Մուրադյան-3 («Քասախ»), Թ. Թովմասյան («Կոտայք»)

«Նաիրիտ»-«Կանազ»՝ 1-0
Ա. Հովհաննիսյան

«Զվարթնոց»-ՀՄՄ-ՖԻՄԱ՝ 1-0
Դ. Դավթյան

«Բանանցը» հերթական կարևոր և համոզիչ հաղթանակը տարավ: «Շիրակի» հետ խաղում գերազանց հանդես եկավ «Բանանցի» հարձակվող Անդրանիկ Հովսեփյանը: Արագաշարժ այդ ֆուտբոլիստը իր խոյահարումներով բազմաթիվ սուր պահեր ստեղծեց մրցակցի դարպասի մոտ և գեղեցիկ գոլի հեղինակ դարձավ: Այդ օրն իրոք Անդրանիկ Հովսեփյանի բենեֆիսն էր:

Ոչ իր մեղքով 40 օր անգործության մատնված Գյումրիի «Շիրակը» չէր կարող դիմակայել վերելքով հանդես եկող «Բանանցին»:

Առաջնության աղյուսակը հուլիսի 6-ի դրությամբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Բանանց	22	12	11	0	1	50-6
2. ՀՄԸՄ	18	10	9	0	1	36-11
3. Վան	17	12	8	1	3	38-12
4. Արարատ	12	7	5	2	0	19-2
5. Ցեմենտ	13	12	5	3	4	17-19
6. ՀՄՄ-ՖԻՄԱ	11	10	5	1	4	25-15
7. Կանազ	11	13	5	1	7	18-25
8. Երազանք	10	10	4	2	4	17-13
9. Նաիրիտ	10	12	4	2	6	10-24
10. Զվարթնոց	9	12	4	1	7	13-22
11. Իմպուլս	8	13	4	0	9	21-38
12. Քասախ	8	11	3	2	6	13-45
13. Շիրակ	6	5	3	0	2	13-6
14. Մալաթիա-Կ.	5	12	1	3	8	6-35
15. Կոտայք	2	11	1	0	10	11-34

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

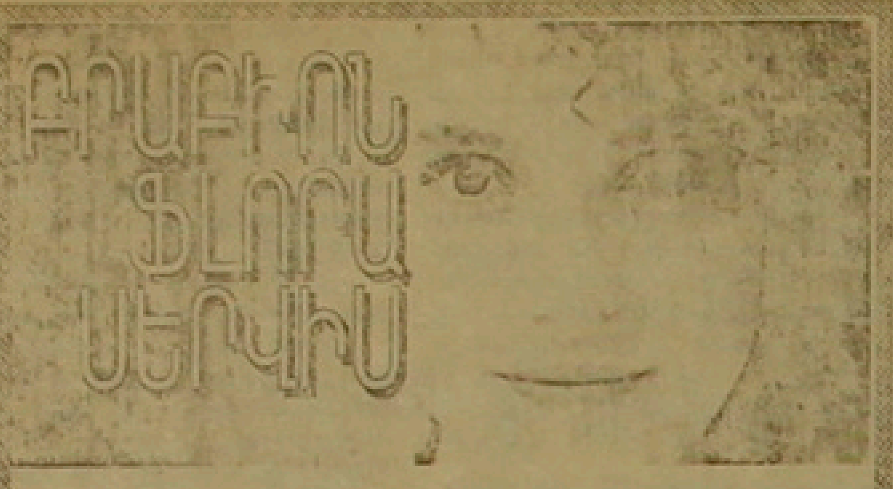

«ԲՐԱԲԻՈՆ ՖԼՈՐԱ ՍԵՐՎԻՍԸ» ՄԵԿ ՏԱՐԵԿԱՆ Է

Այդ կապակցությամբ հուլիսի 8-ին «Արմենիա» հյուրանոցում կազմակերպվում է ծաղկի տոն.

- Ծաղկահաղարների մրցույթ
- Նորաձևության ֆիրմաների մանեկենների ծաղկային ձևավորումների շոու
- Համեղ անակնկալներ
- Երաժշտություն
- Կընտրվի ծաղկի տոնի «Միսս Բրաբիոնը»
- Մրցանակներ և բնական ծաղիկներ, ծաղիկներ։

ՇՈՈՒՆ ՎԱՐՈՒՄ Է «ՇԱՐՄ»-Ը։
Այս ամենի տեսագրությունը կարող եք դիտել հուլիսի 9-ին 3-րդ ալիք հեռուստածրագրով։

PUBLISET

ՆԱՆԵ ՊՈՌԸ

«ՆԱՆԵ» մարզաառողջարարական ակումբը միակն է իր տեսակի մեջ սպասարկման որոշ տում, ծեր տղամարդության սակ են դիմահար դարը, վարսահարդարը, մերսողը, բժիշկ բեռա ոէտսը, կարող եք ազկացնել հեռատիպ ժա մանց, արևառնում, սոլորտային դահլիճներում զբաղվել շեյփինգով, աէրոբիկայով, կարա տեով, ուշուով, ժամանակակից տրենաժորների օգնությամբ մերականգնել ձեր առողջությու նը, բարձրացնել ինքնազգացողությունը։

Կարող եք այցելել բժշկական հանգիստ, փոքրիկնե րը հույնպես չեն ձանձրանա։

Իսկ կարող եք համոզվել այդ ամենում և հանգս տանալ օգտակար համեղով հետ, կարող եք ազատվել ավելորդ քաշից, կինձէ առույգ և գեղեցիկ։

...60919...

ENTERPRISE
Mercury

«Mercury enterprise»-ը

ներքական անգամ անցկացնելով ինվեստիցիոն գործընթացը բնակչության հնարավորություն է ընձեռում խնայողությունները պահպանել զերծմեջ գնաճ որոշներից։ Ֆիրմայի մասնագետները այս անգամ առաջարկում են ներդրումների հետևյալ տարբերակները.

1. Եռամսյա ավանդների դեպքում- 15 % ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի 45 %

2. Վեցամսյա ավանդների դեպքում- 20 % ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի 120 %

«Mercury enterprise»-ը

երաշխավորում է ձեր գումարների պահպանվածությունը արժեքրկման պայմաններում ամենակայուն արրանքի նախընտրող անժամ զույլով։

Երևան, Սայաթ-Նովայի 19, «Անի» հյուրանոց, 6-րդ հարկ, 636 սենյակ։ Հեռ. 594636

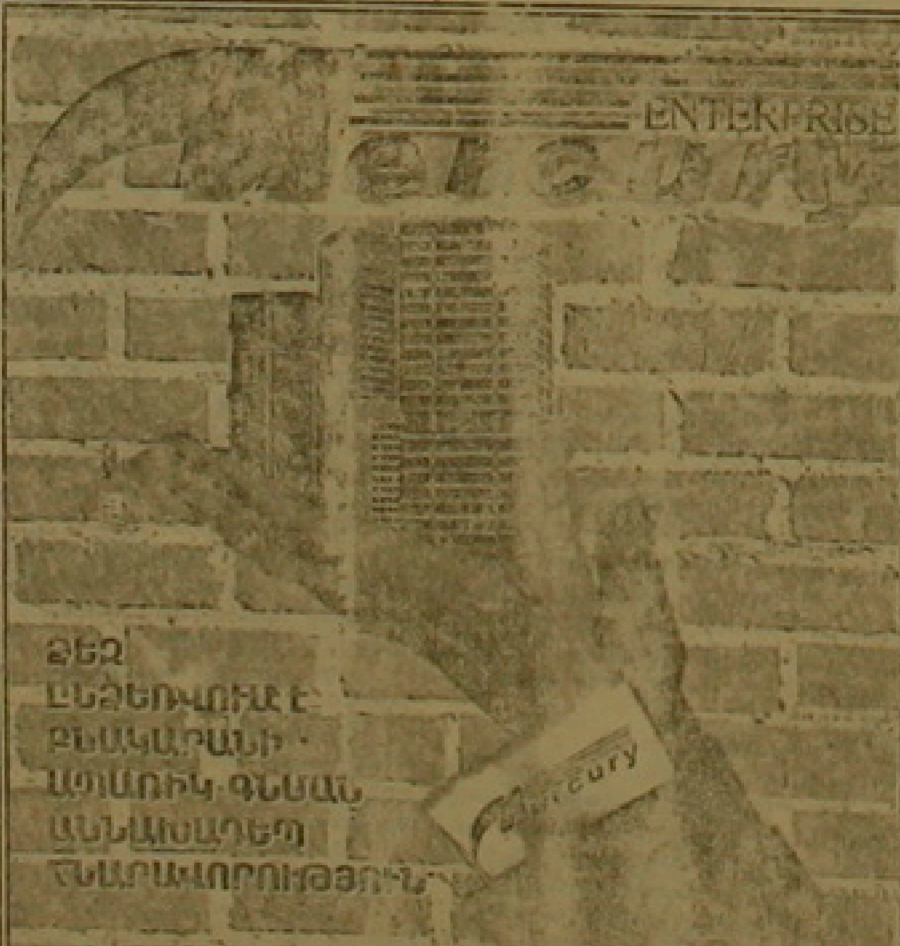

ՁԵԶ ԸՆՁԵՌՎՈՒՄ Է ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ԱՌԱՐԿԱ ԳՆԵԼՈՒ ԱՆՆԱԽԱԴԵՊ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դուք կատարում եք սկզբնական վճարումը և այնուհետև ունեք ընդամենը 3 ամիս ժամանակ վճարելու մնացած գումարը, որից հետո դուք դառնում եք բնակարանի սեփականատեր

Անի հյուրանոց, 7-րդ հարկ, 710 սենյակ, հեռ. 565649

KILIKIA
T. T. S.

«Կիլիկիա - Տ.Տ.Ս.» - ընկերությունը առաջարկում է վարկերի ընդունման նոր տարբերակ.

Երկարաժամկետ վարկերի դիմաց վճարվում է

50% 3 ամսյա պայմանագրի դեպքում
120% 6 ամսյա պայմանագրի դեպքում
300% 1 տարվա պայմանագրի դեպքում

Կնքված պայմանագրերը մնում են ուժի մեջ։

Սայաթ-Նովայի պող. «Անի» հյուրանոց, 7-րդ հարկ, 730, 736 սենյակ
Վարկերի ընդունումը կատարվում է ժամը 10-ից 14-ը երեքշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը։

Հեռ. 58-11-10, 59-43-70

PUBLISET

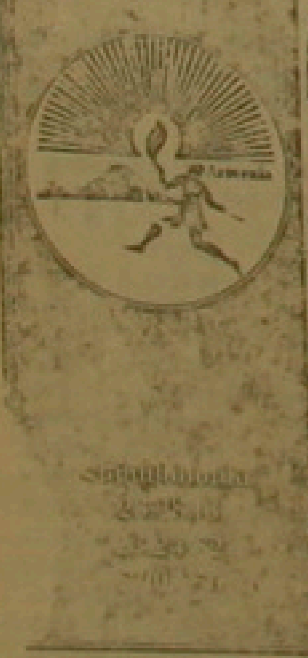

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

Երբ ուզում եք թռչել Արևմ Արա կամ այնտեղ առաւ ... պետք, երբ ձգտում եք Արևմ Արալում մեկնել Չինաստան, Վիետնամ, Հնդկաստան և Եգիպտոս ու Հա ... Արևելքի այլ շրջաններ, չշտապեք։

Անոն չորեքշաբթի «ՉԿԱԼՈՎՍԿ» օդանավակայանից Հայաստանի «ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ» ունիվերսալ բորսան, Երևանի «ԷՐԵԲՈՒՆԻ» ֆիրմային տնտեսավարական առևտրական միավորումը Ղազախստանի և Հայաստանի ավիատորների աջակցությամբ ՏՈՒ-154 ինքնաթիռով կազմակերպում են կանոնավոր ամենօրյա ուղերթներ (հռ. 19024)։

Տոմսերը վաճառվում են Երևանի օդային հաղորդակցությունների կենտրոնական գործակալության բոլոր տոմսարկղներում։

Մոսկվայում շրջափակվել են Ղարաբաղի դեսպանատունը

Երեկվա օրը ժա 30 մարդ շրջափակելով Ղարաբաղի դեսպանատունը, որը կազմակերպել էին Կուրդերի պատերազմական համագործակցության և մոսկովյան կազմակերպությունների ներկայացուցիչները։ Ֆոկալում կարծիքով հանգիստ վարեց դեսպան Ռոբերտ Լևոնյան Արամ Էդվուանում իրականացվեց Ղարաբաղի պաշտոնյաներին Կիսքի Միավորված Ազգերի հղված ողջունում ցուցադրում էին «Կուրդերը սողացվող հող են» և այլ կոչեր, որոնք երկու երկրների տնտեսական փոխհարաբերությունների վայրում մեջ են դրում ստանձնած պատանքներից, մի շրջանության են Ռուսաստանի Ներքին գործերի, որը անթույլատրելի է և վնասում է երկու երկրների հարաբերություններին», նշված է ուղերձում։ ԻՏ

Ռուսները ուզում են մեծարժեքներին դուրս մղել ռուբլու գոտուց

Ղազախստանի փոխվարչապետ Երիկ Ասանբաևի կարծիքով, Ռուսաստանը ձգտում է «Ղազախստանին և ԱՊՀ մյուս երկրներին դուրս մղել ռուբլու գոտուց»։ Հայտարարեց նա շաբաթ օրը, Կուստանայում սեփականաշնորհման հարցերին նվիրված սեմինարում։ Տնտեսության բնագավառում գործողությունները Ղազախստանի ղեկավարը խնդիր համարեց ամենակարճ ժամկետում իջեցնել արժեզրկումը 7-9 տոկոսի։ Ենթադրվում է խուսափել ֆինանսավարկային համակարգությունը, սառեցնել աշխատավարձը, իջեցնել գները։ Ասանբաևը համոզված է, որ տնտեսական զարգացման «չինական մոդելը» Ղազախստանի համար անընդունելի է։ Ղազախստանը պետք է ընթանա Լեհաստանում կիրառված «ցնցաբուժման» ուղիով, հայտարարեց նա։ ԻՏ

Արգելվեց լեզգիների «Սադվալ» շարժումը

Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի նախագահությունում ստացվեց Ռուսաստանի արդարադատության նախարարության հաղորդագիրը լեզգիների «Սադվալ» շարժման արգելման մասին։ Դաղստանում 1991թ. օգոստոսյան խռովությունից հետո կազմավորված և Ռուսաստանի արդարադատության նախարարությունում գրանցված շարժման նպատակն է Լեզգիստանի պետության ստեղծումը Դաղստանի և Ադրբեջանի տարածքների հաշվին, որը երբեք չի արժանացել Ադրբեջանի իշխանությունների հավանությանը։ Այդ տարվա գարնանը գեներալ Դահրամանովի գլխավորած շարժման մասնակիցները հանրահավաքներ անցկացրին Սամուր գետի մոտ (Դաղստանի և Ադրբեջանի սահման), պահանջելով լեզգիներին հնարավորություն տալ կազմավորելու իրենց պետությունը։ ԼՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

«Հայկական ծրագրեր» ընկերությունը առաջարկում է լավագույն հաշվապահական ծրագրեր ԱՊՀ երկրներում։

Հեռ. 252463, 254758, 584545

Հիմնադիր և հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձևավորումն և տառատեսակների հեղինակ Պողոս ՊԱԼԱՍԱՆՅԱՆ